

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๑

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๕๔ ถึง ครั้งที่ ๖๕ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๔ พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

๒๕
ครั้งที่ ๒๓/๒๕๗๗ (ตามัญ)

๓. เรื่องร่างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

แพ่ง (ต่อ)

๕๒๕๓-๕๓๓๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๖๑/๒๔๑๗ (สามัญ) ครั้งที่ ๒

วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๑๗

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า วันนี้มีสมาชิกมาประชุม
๖๕ ท่าน เป็นองค์ประชุมแล้ว โปรดพิจารณามาตรา ๑๘๖, ๑๘๗,
๑๘๘, ๑๘๙

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
มาตรา ๑๘๘ หน้า ๓๓๕ อนุมาตรา ๕ บรรทัดที่ ๒ คำว่า “บุคคลอื่น”
ขอให้ตัดคำว่า “อื่น” ออกไปเสีย เพราะว่ามีบุคคลเช่นว่ามาก
ครอบคลุมถึงบุคคลอื่นได้ นอกจากนี้ข้อความในบรรทัดอื่น มีอยู่แล้ว
เพราะฉะนั้นคำว่า “อื่น” นี้ เข้าใจว่าเกินมาเปล่า ๆ

นายสนิท เจริญรัฐ กรรมการสภาฯ กล่าวว่า กรรมการสภาฯ ไม่
ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า กรรมการสภาฯ ไม่ขัดข้อง
ลักษณะ ๒ มาตรา ๑๘๐, ๑๘๑, ๑๘๒, ๑๘๓, ๑๘๔

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอ้าง
มาตรา ๓๕๔ วรรคท้าย^{*} ถ้าจำเลยไม่มาศาล ให้บังคับตามมาตรา
๒๐๓ ข้าพเจ้าขอเรียนถามกรรมาธิการว่า บางทีจะเหมือนกันกับอนุ
มาตรา ๓ แห่งมาตรา ๓๕๗ กระมัง ถ้าเหมือนกันก็ไม่ควรจะมาเพิ่ม
เข้า เพราะอนุมาตรา ๓ แห่งมาตรา ๓๕๗ มีการบังคับในคดีซึ่งจำเลย
มาในคดีที่ศาลกำหนดคนคดีเหมือนกัน

หอดวงธรรมมณูคุณิกร กรรมาธิการ กล่าวอ้าง มาตรา ๓๕๔ วรรค
ท้าย^{*} ทว่า “ถ้าจำเลยไม่มาศาล ให้บังคับตามมาตรา ๒๐๓” พห
กความจริงไม่เกี่ยวกับมาตรา ๓๕๗ มาตรา ๓๕๗ เป็นกระบวนวิธี
พิจารณาพิเศษเรื่องหนึ่งต่างหาก คือหมายความว่า อย่างไรในมาตรา
๒๐๓ ถ้าจำเลยไม่มาศาลก็เปิดว่า ถ้าได้ตั้งหมายกำหนดวันนัดสืบ
พยานให้จำเลยทราบโดยชอบแล้ว จำเลยขาดนัดพิจารณา ให้
ศาลมีคำสั่งแต่งตั้ง ว่าจำเลย ขาดนัด พิจารณา แล้วให้พิจารณาระ
ชั้วคดีคดีนั้นคดีไปฝ่ายเดียวความบทบัญญัติต่อไปนี้^{*} นี้เป็นเรื่องขาดนัด
ไม่เกี่ยวกับมาตรา ๓๕๗

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอ้าง
ผ่านไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง มาตรา ๓๕๕, ๓๕๖, ๓๕๗
นายสนิท เจริญรัฐ กรรมาธิการ กล่าวอ้าง มาตรา ๓๕๗ วรรค
แรก บรรทัดสุดท้าย มีคำที่พิมพ์ผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่คำหนึ่ง “เป็นความ
จริง” สระ ๑ เป็นสระ ๒ ไป ขอให้แก้เป็น “เป็นความจริง”

นายเนย ตูจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
นอกจากนั้น มาตรา ๓๘๘ บรรทัดแรก ในคดีสามัญจึงโจทก์ฟ้อง "จึง"
เห็นจะเป็น "ซึ่ง" และอนุมาตรา ๓ แห่งมาตรา ๓๘๘ นี้ ร่างเดิมของ
รัฐบาลให้ โอกาสแก่จำเลยในการที่จะให้การ ๘ วัน แต่กรรมาธิการมา
แก้ไขเป็น ๕ วัน ข้าพเจ้าอยากจะขอให้กรรมาธิการคงได้ตามร่าง
ของรัฐบาล เพราะเปิดโอกาสให้จำเลยนานหน่อย ถ้าแม้ว่าคดีนั้นจะ
เป็นคดีโมดาร์เรก็จริง แต่ว่าคู่ความต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมอยู่นั้น
เอง และถ้าเราไม่ทำตามจะยื่นตามกำหนดนั้น เขาก็จำเป็นต้องยื่น
ค่าธรรมเนียม เรื่องจะต้องเสียเงินอีก เรื่องเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นเรา
ควรจะเปิดโอกาสให้แก่เขาพอควรถึง ๘ วัน อย่างคดีธรรมดา ข้าพ-
เจ้าเห็นว่าให้ พิจารณา พอควรหน่อย จริงอยู่ หรือ เป็นคดีเล็กน้อย
คดีโมดาร์เร แต่ก็อย่าลืมว่าเขาได้รับความเดือดร้อนและต้องเสียเงิน
ค่าธรรมเนียมเหมือนกัน

หลวงธรรมานุวัตรกร กรรมาธิการ กล่าวว่ ในมาตรา
ความจริงไม่ใช่ เป็นเรื่องคดีโมดาร์เร เป็นเรื่องที่ไม่ใช่ปัญหา
อะไร การที่กรรมาธิการมาแก้ ๘ วันเป็น ๕ วันนั้น เพราะเหตุว่ในคดี
ธรรมดา จำเลยจะต้องยื่นคำให้การภายในกำหนด ๘ วัน เราเห็นว่า
คดีเรื่องนั้นควรจะต้องพิจารณากันเป็นการด่วน ฉะนั้นวันเดียวไม่ได้ผล
เท่าไร เพราะเหตุฉะนั้นจึงได้แก้ไขให้เป็น ๕ วัน เพราะคดีก็ไม่มีข้อใด
เกี่ยวอะไร ซึ่งปรากฏในเบื้องต้นแรกว่ เป็นความล้มเหลว เมื่อไม่มี

ข้อใดเกี่ยว นี้แหละเป็นกระบวนการวินิจฉัยการจะให้เร็วขึ้น ถ้า
แก้จนเคี้ยวก็จะได้ผลอะไร

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
การที่เราเปิดโอกาสให้จำเลยสู้คดีนี้ เรียกว่าให้ผลแห่งความยุติ-
ธรรมแก่เขา แม้การเปิดโอกาสดังนี้ เช่นนี้ จำเลยจะมีโอกาสสู้คดีได้
อย่างไร ก็อาจจะหาพยานหลักฐานเพื่อขอต่อสู้คดี เขาก็ยังเตรียม
หลักฐานเสียก่อน แล้วบังคับให้เขายื่นคำให้การภายใน ๕ วันนั้น
ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วย ข้าพเจ้าขอให้คงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาล

พระสุธรรมวิมลฉัย กล่าวว่ เรื่องความมโนสำเนา ข้าพเจ้า
จำไม่ได้ ไม่ได้เอาพระราชบัญญัติมา แต่คิดว่าควรกำหนดวัน ร่าง
เก่าคงเป็น ๗ วัน เพราะฉะนั้นขอโปรดท่านกรรมาธิการตรวจในข้อนี้
สักหน่อยก่อน

หอดวงธรรมอนุฉัยกร กรรมาธิการ กล่าวว่ คิดเรื่องนี้ไม่
ใช้คดีมโนสำเนา เป็นคดีสามัญซึ่งไม่มีข้อยุ่งยาก เห็นว่ไม่มีปัญหา
อะไรเลย ตามที่ว่เพียงขอให้จำเลยชำระจำนวนเงินตามตัวเงินเท่า
นั่นเอง นี้ไม่มีข้อใดเกี่ยวอะไร “หรือตามสัญญาเป็นหนังสือซึ่ง
ปรากฏในเบ็ของศันว่เป็นสัญญาอันแท้จริง มีความสมบูรณ์และบัง-
คับได้ตามกฎหมาย” ความจริงเป็นเรื่องคดีธรรมดาตนเอง แต่เรา
อยากจะให้เร็วขึ้น เพราะเห็นว่เป็นคดีไม่มีปัญหา ไม่ใช้คดีมโนสำเนา

นายเนย สุจิตมา ผู้แทน ราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่

จริงอยู่หรือ ก็แม้ว่าจะไม่เป็นคดีโมตาเร่ก็จริง เป็นคดีซึ่งอยู่ใน
มาตรา ๑๘๗ เกี่ยวกับตัวเงิน ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นเรื่องยุ่งยากมาก
กว่าคดีธรรมดาด้วยซ้ำ เกี่ยวกับตัวเงิน เกี่ยวกับการดบส่วนอะไร
ต่าง ๆ

นายสนิท เจริญรัฐ กรรมการ ก่อว่า ทักจริงกรรมการ
ไม่อยากจะขัดข้องเลย แต่เพราะเหตุว่ามีความเห็นด้วยสัจใจว่า
ที่เกี่ยวข้องด้วยตัวเงินนั้นแหละเกี่ยวกับการค้าขาย นี้จะต้องให้ทำได้ โดย
เร็ว ไม่อยากให้เป็นอุปสรรคแก่การค้าของประเทศ จึงอยากจะให้
คดีชนิดนี้ดำเนินไปโดยเร็วกว่าคดีสามัญธรรมดาซึ่งกำหนดไว้ ๗ วัน
ถ้าเห็นว่าท่านเจ้าของยังศรัทธใจอยู่ก็ควรจะให้ลงมติได้แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็น
๗ วัน โปรดยกมือขึ้น

มีมติสมาชิกยกมือ ๑๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็น
เป็น ๕ วัน โปรดยกมือขึ้น

มีมติสมาชิกยกมือ ๑๓ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ ก่อว่า เห็นอนว่าที่ประชุมลงมติ
ให้เป็น ๕ วัน หมวด ๒ มาตรา ๑๘๘, ๑๘๙ ข้าพเจ้าขอถาม
กรรมการว่า ในมาตรา ๑๘๘ นั้น ในบรรดาคดี ๒ นั้น คงจะให้มองเด็บ
อยู่หรือให้ตัดออกได้

หลวงธรรมานุวัตร กรมวิชาการ กล่าวว่า เนื่องจก
มาตรา ๒๓๘ นี้ ก็ได้นำมาของกบตได้ ได้ถึงกนเมื่อกน ซึ่งที่ประชุม
นี้ได้คัดออกแล้ว เพราะฉะนั้นกรมวิชาการ ขอ คัด มาตรา น ออก
ทั้งมาตรา

ทำการแทนประธานสภา กล่าวว่า กรมวิชาการขอคัดมาตรา
๒๓๘ ออกหมดทั้งมาตรา มาตรา ๒๓๘, ๒๔๐, ๒๔๓, ๒๔๒, ๒๔๓,
๒๔๔, ๒๔๕, ๒๔๖, ๒๔๗, ๒๔๘, ดัชนี ๒ มาตรา ๒๔๘, ๒๕๐,
๒๕๓, ๒๕๒, ๒๕๓, ๒๕๔, ๒๕๕, ๒๕๖

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี กล่าวว่า
ในมาตรา ๒๕๖ ของมาตรา "ให้จับกุมและกักขังจำเลยไว้ชั่วคราว"
นี้ เจ้าได้ขอแปรญัตติให้คัดออก แต่กรมวิชาการไม่คัดออก ที่
เจ้าขอแปรญัตติเช่นนั้น เพราะว่าใจทกนี้ ถ้าจะมองดูแล้ว มีอ
นาจมากเหลือเกิน แม้แต่เพียงยื่นฟ้องจำเลยเท่านั้น ก็ดำารถที่จะทำ
ให้ศาลจับกุมและกักขังจำเลยไว้ชั่วคราวได้ นี่เป็นการที่คดีร้าย
ของจำเลยมากเกินไป ถ้าแต่เพียงอย่างหนึ่ง คดียึดหรืออายัดทรัพย์สิน
ก็พอแล้ว ยังมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อ
ไป ซึ่งเป็นการระเมิดหรือเป็นการผิดสัญญา หรือการกระทำที่ถูก
ฟ้องร้อง หรือขอให้ มีคำสั่งให้หยุดหรือบ้งกัน การเบื้องต้นไปแต่
การบุบสลาย การโอน การขาย การยกย้าย เหล่านี้เป็นต้น

๒. อนุมัติว่าเราทำโทษจำเลยพออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่ควร
 อนุมัติอนุมัติอีก ๓ ชิ้น ซึ่งเป็นกร จะกระทำให้จำเลยเสียเปรียบ
 มากเกินไป ข้าพเจ้าจึงได้ขอแปรญัตติให้คัดออก

หลวงธรรมานุญติกร กรรมการ ก่อว่า ในเรื่องให้จับ
 กุมและกักขังจำเลยไว้ชั่วคราวนี้ ทั้บัญญัติขึ้นไว้ก็เพื่อจะรักษาประ-
 โยชน์ของโจทก์ด้วย เนื่องด้วยเหตุสำคัญที่ว่า ตามวิธีการในกฎหมาย
 ของเราเวลานี้ หมายยึดทรัพย์นั้น จะออกบังคับคดีอันนอกเขต
 อาณาเขตของศาลนั้นไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นถ้าไม่มีบัญญัติได้เช่นนั้นแล้ว
 ก็จะเป็นทางที่จำเลยมีโอกาดยกย้ายทรัพย์ ได้สะดวก เพราะเหตุว่าใน
 การที่โจทก์จะไปยึดทรัพย์ของจำเลยภายหลังนั้น พอโจทก์จะไปยึดใน
 จังหวัดนี้ จำเลยก็ถือโอกาดยกย้ายทรัพย์ ไปในจังหวัดอื่น ๆ ทำเช่น
 นี้ค่อย ๆ ไป ในที่สุดโจทก์จะทำอะไรไม่ได้เลย เพราะฉะนั้นความ
 ประสงค์ของเราจะปกป้องรักษามตประโยชน์ของโจทก์เหมือนกัน และ
 ในคดีชนิดนี้จะมีในโรงศาลน้อยๆที่จำเลยมักจะยกย้ายถ่ายเททรัพย์
 ถ้าเป็นเรื่องเงินหรือเรื่องแลกเปลี่ยน จำเป็นจะต้องระมัดระวังที่สุด และ
 อีกประการหนึ่งการที่จะจับกุมจำเลยไว้ชั่วคราวนี้ไม่ใช่ว่าโจทก์จะมา
 ขอโดยไม่ต้องแสดงเหตุผลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการที่จะพิจารณาคดีใน
 เรื่องการจับกุม คือมาตราต่อไปในหน้า ๓๘๘ คือ ในกรณีที่ยื่นคำขอ
 ให้จับกุมหรือกักขังจำเลยไว้ต้องให้เป็นที่น่าพอใจของศาลว่า เพื่อที่จะ
 ประวิง หรือชักขวางแก่การพิจารณาคดี หรือการบังคับตามคำบังคับ

ใด ๆ ซึ่งอาจจะ ออกบังคับเอา แก่จำเลย หรือ เพื่อบังคับ โกง โงก กัก ก. จำเลยช้อนคดีเดียวเพื่อจะไม่รับหมายเรียกหรือคำสั่งของศาล หรือ ข. จำเลยได้ยกย้ายไปให้พ้นอำนาจศาลหรือชุกซ่อนเอกedarใด ๆ ซึ่งพอเห็นได้ว่าจะใช้ เป็นพยานหลักฐานยืนยันจำเลยในคดีที่อยู่ในระหว่าง พิจารณา หรือทรัพย์สินของจำเลยทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือ เป็นที่เกรงว่าจำเลยจะจำหน่ายหรือ ทำลายเอกสาร หรือ ทรัพย์สิน เช่น อ่างน้ำ หรือ ค. ปรากฏตามกิริยาหรือตามวิธีที่จำเลยประกอบกร งาน หรือการค้าของ ตนว่า จำเลย จะหลีกหนี หรือพอเห็นได้ว่า จะ หลีกหนีไปให้พ้นอำนาจศาลดังนี้ จะเห็นได้ว่าจะต้องมีเหตุที่จะทำ ให้ ศาลอนุญาตออกหมายจับ ไม่ใช่ว่ามารอแล้วศาลจะออกหมายจับทุก เรื่อง นอกจากนี้ยังมีหลักประกันอีกชั้นหนึ่ง คือตามมาตรา ๒๕๘ ใน วรรค ๓ ก็เป็นอำนาจของ ศาลที่จะบังคับให้ผู้ชอนำเงินตามจำนวน สมควรมาวางยังศาลก็ได้ เพื่อเป็นประกันสำหรับค่าสินไหมทดแทนซึ่ง จำเลยอาจจะได้รับตามมาตรา ๒๖๕ เมื่อมีเป็นหลักประกันอยู่ถึงสองชั้น เช่นนี้ จำเลยก็ไม่น่าจะเกรงว่าจะไม่ได้รับความยุติธรรมอะไรต่อไป

ทำกรแทนประธานสภาฯ กล่าววา มาตรา ๒๕๗, ๒๕๘, ๒๕๙, ๒๖๐, ๒๖๑, ๒๖๒, ๒๖๓, ๒๖๔, ๒๖๕

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี กล่าววา มาตรา ๒๕๗ ขอแปรญัตติให้คัดออกอีกก็ โดยมีความมุ่ง หมายว่า ในกรณีใด ๆ ที่ศาลได้ มีคำสั่งอนุญาตตามคำขอในวิธีการ

ชั่วคราวตามลักษณะ* จำเลยซึ่งต้องถูกบังคับโดยวิธีการนั้น ขอมติ
 จะได้รับค่าสินไหมทดแทน ในเรื่องนี้เราจะเห็นว่า ถ้าศาลได้มีคำสั่ง
 โดยมีความเห็นหลงไปว่าสิทธิเรียกร้องของผู้ขอมีเหตุอันสมควร โดย
 ความผิดหรือเงินเดิมของผู้ขอประการหนึ่ง หรือคดีนั้นศาลจะชี้ขาด
 คัดสินให้ โจทก์ชนะหรือแพคดีก็ดี ถ้าปรากฏว่าศาลมีคำสั่งโดยมี
 ความเห็นหลงไปว่า วิธีการเช่นว่านั้นมีเหตุผลเพียงพอ โดยความผิด
 หรือเงินเดิมของผู้ขอ ทนายถามว่า การที่จะตั้งอนุญาตชั่วคราว
 ตามวิธีการ ทักดำใหม่มาตราข้างบนนั้น และที่บัญญัติไว้ในมาตรา
 ๒๒๕ ว่า จำเลยซึ่งต้องถูกบังคับโดยวิธีการเช่นนั้น จำจะต้องได้รับ
 ค่าสินไหมทดแทน แต่การที่ตั้งนั้น เราถือว่าศาลจะต้องใช้ดุลยพินิจ
 หรือวินิจฉัยพอควร ครั้นต่อมาปรากฏว่าศาลมีคำสั่งโดยความหลง
 แต่ความหลงนั้นศาลกลับมาโอนความผิดแก่ผู้ขอ เราจะคัดค้านกันอยู่
 เพียงในบางกรณีว่า เมื่อมีผู้ร้องขอต่อศาล ครั้นภายหลัง ศาลได้
 พิจารณาและตั้งตามวิธีการชั่วคราวนั้นแล้ว แล้วแต่ภายหลังปรากฏว่า
 ศาลตั้งผิดเพราะหลง ผู้ร้องขอนั้นจำจะต้องเสียค่าสินไหมทดแทน
 ย่อมไม่เป็นการยุติธรรม และมีผู้มักจะกล่าวอ้างว่าศาลนั้นดีแล้ว แต่ถ้า
 ศาลนั้นดีก็ไม่ต้องมีการหลง เมื่อศาลหลงแล้ว ทำให้ผู้ขอเสียหาย ก็
 จะต้องเสียค่าสินไหมทดแทนแก่จำเลย ย่อมเป็นการไม่ชอบ ศาลจะ
 เอาประโยชน์แก่การทักดำผิดมาหนักมาให้เป็นบาปแก่ผู้ขอนั้น ย่อม
 ไม่ชอบด้วยวิธีการ ถึงแม้ว่าการรอนั้นจะเป็นเพราะความเงินเดิมของผู้

ผู้ชื้อก็ หรือจะเป็นความผิดของผู้ชื้อก็ แต่คำดั่งซึ่งทรงไว้ ซึ่งความ
 ยุติธรรมที่ชอบที่จะพิจารณาพอควรว่า ในกรณีเช่นนั้นควรจะอนุญาต
 เพียงใดหรือไม่ เมื่อคนดั่งผิดไปเช่นนั้นแล้ว เมื่อเกิดความเสียหาย
 แก่จำเลย กติบจะให้ โจทก์เป็นผู้รับบาปนั้นยอมไม่ชอบ การรับบาป
 เช่นนั้นควรจะเป็นคำดั่งนั้นเอง คือคำดั่งผิดในวิธีการเช่นนี้ จำเลยชอบ
 ที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากคำดั่ง ไม่ใช่จากโจทก์ เพราะว่าคำดั่ง
 เป็นผู้ผิด เช่นนั้นแล้ว เรากติบโยน ความผิดนั้นให้ โจทก์ รับผิดชอบในค่า
 สินไหม จำเลยเห็นว่าไม่ชอบด้วยวิธีการ เพราะฉะนั้นจึงขอให้คดี
 มาตราหน้าออก

หุดองธรรมบัญญัติผู้ชื้อ กรรมาธิการ กติบว่า ในมาตราหน้า
 เป็นบทบัญญัติที่เอามาจากหลักกฎหมายทั่วไปนั้นเอง ในกรณีที่จำเมื่อ
 บุคคลใดได้เสียสิทธิของคนทำให้เป็นที่เสียหายแก่ผู้อื่นในเรื่องนี้ กฎหมาย
 แต่เดิมก็มีบัญญัติไว้แล้วตามมาตรา๘๘ ซึ่งมีข้อความดั่งต่อไปนี้ “เมื่อ
 ปรากฏแก่คำดั่งว่าการที่จำเลย หรือการที่ชื้อผิดหรือผิดของจำเลย
 ไว้ นั้น ได้ทำไปโดยไม่มีเหตุผลอันเพียงพอ หรือถ้าคำดั่งยกฟ้องของ
 โจทก์ได้ก็ กติบ คำดั่งจะบังคับโจทก์ ให้เสียเงินเป็นค่าทำขวัญให้แก่จำเลยก็
 ได้” ควรจะดั่งเกิดว่าคำชื้อตามมาตราหน้าคำดั่งไปนั้น คำชื้อชื่อนี้
 นี้ อาจเป็นเรื่องคำชื้อฝ่ายเดียว คือ โจทก์อาจนำพยานฝ่ายเดียวมาดั่ง
 คำดั่งมีหน้าที่จะพิจารณาตามพยานที่หน้ามาดั่ง เพราะฉะนั้นใน

เรื่องนี้จะเรียกว่าเป็นความผิดของศาลที่ตั้งไปนั้นเป็นถาวรไม่ตก เพราะ
 ความผิดอันแท้จริงตกอยู่แก่โลกก็ เรามบัญญัติไว้เช่นนี้เพื่อจะมีของกัน
 จำเลยที่ตกถูกแกดถึงจับหรือถูกแกดถึงยกทรัพย์ต่างๆ ถ้าไม่มีบท
 แดงอาจะมีข้อเถียงได้ว่าเรื่องศาลเป็นคนทำต่างหาก ในเรื่องเช่น
 นี้ถ้าเมื่อคดีมาตราออก ขอให้ระงับถึงจำเลยที่ตกจับถูกยกทรัพย์
 เพราะเกรงว่าไม่มีทางที่จะหาความยุติธรรม ไม่มีทางที่จะได้รับค่า
 ดินใหม่ทดแทนคดีใช้ เช่นนี้ ฉะนั้นจะเป็นอย่างไร จำเลยขอที่จะได้
 รับค่าดินใหม่ทดแทนซึ่งเป็นหลักธรรมคานตนเอง และในมาตรา ๒๕๗
 ซึ่งผ่านเมื่อก่อนก็ปรากฏว่าศาลอาจะมีเรียกประกันไว้ ถ้าเมื่อจะมีการ
 จับตัวผิดหรือยกทรัพย์ ผิดในเรื่องเช่นนี้เพื่อประกันความเสียหายที่จำ
 เลยจะได้รับ ถ้าไม่มีบัญญัติมาตราแดงที่หลังเกิดจับกันได้สบายใจ
 เขะอะก็ว่าศาลทำผิด ศาลตั้งจับ จำเลยจะแย

นายทองอินทร์ ภริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวต่อว่า เรื่องหลังทวงไปของกฎหมายนั้น ถ้าว่าเราจะเอามาจากนั้น
 เราก็ไม่ชอบที่จะมาเขียนไว้ในประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง เพราะ
 บุคคลใดทำให้บุคคลอื่นเสียหายนั้นจะต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว แต่การที่เรา
 เขียนไว้ในบทซึ่งเป็นความผิดของศาล แต่ให้โลกเป็นผู้จำต้องรับ
 ผิดนั้น ไม่ยุติธรรม เพราะว่าถ้าเราไม่เขียนไว้เสียเลย ทั้งโลกก็
 และศาลจะต้องรับผิดชอบในความหลังนั้นบังคับตามหลักกฎหมายทั่วไป
 ไม่ใช่ว่าคดีออกแล้วจะมีผลบังคับในเรื่องละเมิดซึ่งทั้งศาลและทั้งโลกก็

จำเป็นจะต้องรับผิดชอบ แต่ถ้ามาเขียนไว้อย่างนัยความว่า โลกก็เป็น
ผู้รับผิดชอบฝ่ายเดียวทั้ง ๆ ที่ศาลเป็นผู้ผิด เราได้เถียงกันมานานว่าเรา
ต้องการให้อ่านาคำดอย่างโน้นอย่างนี้ ครั้นมาพูดถึงศาลผิด เรา
กลับมานับญาติว่าศาลไม่จำต้องรับผิดชอบในความหลงของตัวซึ่งศาลนั้นถือว่า
ก็แล้ว ก็เมื่อตัวหลงแล้ว ทำไมศาลไม่จำต้องรับผิดชอบ ที่ข้าพเจ้าคัดออก
นี้ไม่ทำให้หลุดก็มาครวญเสียไป เราคัดออกแล้วเราไปบังคับตามหลัก
กฎหมายทั่วไปว่าผู้ใดละเมิดจำต้องรับผิดชอบซึ่งรวมทั้งโลกก็และศาลด้วย
จำเลยผู้ใดได้รับความเสียหายจากกรณีนั้นขอที่จะได้รับค่าสินไหมบังคับ
ตามบรรพ ๒ ว่าด้วยละเมิดหรือกฎหมายที่ว่าด้วยกรณีนั้นในบางกรณี
นั้นก็เรามุ่งไปถึงแค่ประโยชน์ของจำเลยฝ่ายเดียวโดยไม่มองถึงของ
โลกก็ด้วย ซึ่งในกรณีเช่นนั้นศาลเป็นผู้ผิด แต่ในเรื่องกฎหมายเก่า
ที่กรรมวิธีการอ้างมานั้น ดูเหมือนจะไม่ตรงกับประเด็นในชั้นที่เดียว
เพราะว่าในกรณีนั้นทำให้เขาเสียหายแล้วก็ไม่ได้อะไร ฟุดถึงว่าศาลจะต้อง
หลงหรืออะไร แต่ถึงแม้ว่าเราจะไม่เขียนได้ ตามกฎหมายเก่าก็มีผล
บังคับตามกฎหมายใหม่ ถ้าเราคัดออกก็มีผลบังคับ ที่ข้าพเจ้าขอแปร
ญัตติคือให้ คัดออก นั้นเพื่อความมุ่งหมายว่าให้ ศาลจำต้องรับผิดชอบ
จำต้องเสียค่าสินไหมทดแทน

นายพัก ฌดงชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวต่อว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าผู้แปรญัตติเข้าใจผิด ที่จริงมาตราเขียนขึ้น ไม่ใช่
ว่าเพราะศาลผิด เหตุที่ศาลหลงไปก็เพราะเหตุว่าพะยานหลักฐานซึ่ง

ฉะนหรือเท็จจริงก็เนื่องจากใจที่ฝ้ายเคียว แล้วจะให้ศาลรับผิดชอบ
 อย่างไร เพราะศาลจำเป็นจะต้องวินิจฉัยชราภหรือตั้งให้ ไปตามถ้อย
 คำพระยามหัทธฐานที่คู่ความนำมาตั้ง นั่นผิดไปแต่ก็โดยฉันทนเองนำ
 มาตั้ง ศาลจะไปรู้เห็นได้อย่างไร และศาลไม่รู้เห็นกิจการใดๆ ด้วย
 ศาลเองจำเป็นจะต้องฟังคำพระยามหัทธฐานที่คู่ความนำมาตั้งนั้น อีก
 ประการหนึ่งเรื่องเช่นนี้ก็เนื่องมาจากคำพระยามหัทธฐานที่ผู้ชอนนำมาตั้ง
 นั้นเอง แล้วจึงทำให้เกิดความสงสัยเกิดขึ้น เพราะฉะนจะโยนความ
 ผิดของตนไปให้ศาลไม่ได้ ขอให้ท่านทั้งหลายรู้ดีกว่าศาลนั้นได้ทำ
 การไปตามหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น หากได้ เป็นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่
 ศาลเป็นคนกลาง และศาลเป็นนิติบุคคลตามยุติธรรมแล้ว ศาลทำ
 งานในนามของพระมหากษัตริย์เช่นนี้ ท่านจะให้ศาลไปรับผิดชอบอย่างคน
 ธรรมดาได้อย่างไร ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย ท่านผู้แทนราษฎรจังหวัด
 ชลบุรี ซึ่งเป็นเนติบัณฑิตจะเข้าใจหรือไปเช่นนั้น ท่านเองคงจะต้อง
 เป็นผู้พิพากษาคณะหนึ่งเป็นแน่ แล้วท่านจะรับผิดชอบแทนท่านจะยอมหรือ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เกี่ยวกับศาล ดูเหมือน
 ท่านไม่จำเป็นจะต้องเอาเรื่องบุคคลอื่นมากล่าว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรีราชธานี
 กล่าวว่า ผู้แทนจังหวัดดังกล่าวและจังหวัดอื่นๆที่คิดบ้างที่จะเข้าใจ
 ผิดในเรื่องว่าเราจะต้องฟ้องอีกต่างหากเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แล้วผู้แทน

จังหวัดนครราชสีมาว่า การที่บัญญัติได้นั้น เป็นการคุ้มครองใจทักัน
 ท่านเข้าใจประเด็นผลิตภัณฑ์เดียว คือ ถึงเราคัดออกการคุ้มครอง
 ก็คุ้มครองใจทักันอยู่ และให้คำอธิบายด้วยเท่านั้น ท่านเข้าใจ? คือ
 ว่าเราคัดออกแล้วจำเลยนั้นได้รับความคุ้มครองอยู่ และชอบที่จะได้
 รับค่าสินไหมทดแทนอยู่ เรายังปฏิบัติตามบัญญัติว่าด้วยละเมิด แล้ว
 ให้คำอธิบายเป็นผู้รับผิดชอบจำเลย ก็เป็นผู้รับผิดชอบฝ่าย แต่คำอธิบาย
 เป็นจะต้องรับผิดชอบเพียงใดหรือไม่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าวิธีการนั้น ถ้าผู้
 ใดกระทำโดยความผิดหลงแต่ก็ชอบที่จะรับผิด เมื่อคำอธิบายเป็นผู้ผิด
 หลง คำอธิบายนั้นจะต้องรับผิด ข้าพเจ้าคิดว่าบุคคลทุกคนเมื่อกระทำ
 งานอะไรไปแล้ว ควรที่จะรับผิดชอบในงานของตนที่กระทำไป เมื่อ
 เป็นเช่นนั้น เมื่อคำผิดๆ เพราะความเลินเล่อ โดยคำหลงไปแล้ว
 ทำไมคำอธิบายจะไม่ต้องรับผิดโดยความหลงโดยการเลินเล่อเช่นนั้น ถ้า
 พระยามาตุ๋หน้าจะเพราะฝ่ายเดียว เราได้พูดแล้วว่าคำอธิบายได้ ซึ่งความ
 ยุติธรรม ทำไมจะต้องหลง แต่เราพูดแล้วว่าคำอธิบายไม่ใช่บุคคล คำ
 ธิปไตยบุคคล เพราะฉะนั้นในกรณีเช่นนั้นคำอธิบายไม่ต้องหลง คำ
 ธิปไตยคำอธิบายต้องรับผิดชอบร่วมใจทักัน บังคับความกฎหมายลักษณะทั่วไปโดยไม่
 ต้องมาเขียนไว้ในประมวลพิจารณาคความแพ่ง

หตวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎร จังหวัด เชียงใหม่ กล่าววว่า
 ข้าพเจ้าเห็นด้วยตามที่กรมการร่างได้ถามมาครั้น ด้วยเหตุว่าใน
 คดีชนิดนี้ ในชั้นคดีใจทักันฝ่ายเดียวเท่านั้นเองมาร้องต่อศาล แต่ก็

นำพะยานหลักฐานมาให้ศาลด้วย เมื่อพะยานหลักฐานของโลกว่า
 อย่างไม่จริงก็เชื่อในขณะนั้น ในการที่ศาลเชื่อตามพะยานหลักฐานที่
 นำมาด้วยคือนำศาลนั่นเอง เมื่อภายหลังขอหมายเรียกจำเลยมาแล้ว
 เขาบอกว่าไม่จริง เมื่อนำด้วยว่าไม่จริง เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ศาล
 ก็จะขอให้ โจทก์ใช้แทนในข้อความที่เข้าใจผิดไป เพราะฉะนั้นศาล
 ในที่นี้ทำตามหลักฐานที่คู่ความนั้นนำเข้ามาเสนอเท่านั้น ในชั้นต้นนั้น
 โจทก์ได้ขอแต่ฝ่ายเดียว จำเลยไม่มีโอกาสต่อสู้ และศาลทำตามคำ
 ขอ จะให้ศาลไปวินิจฉัยขอในคดีอย่างนี้ไม่ถูก เพราะเหตุว่าตามคดียุ
 ติว่า โจทก์ยื่นฟ้องคือศาลแล้ว โจทก์บอกจำเลยจะยกย้ายจะ
 พากฎพิชัยไป แล้วนำพะยาน ๒ คนมาตั้งว่าจำเลยทำถึงชนของ และ
 ศาลเห็นสมควรก็ให้ยกทรัพย์ไว้ก่อน แล้วให้วางเงินไว้ต่อศาล ครั้น
 ออกหมายเสร็จแล้ว จำเลยว่าเปล่าเลย ทรัพย์ไม่ได้ทำอะไรโดย
 อย่างนั้นจะต้องให้ โจทก์รับใช้ เพราะฉะนั้นทรัพย์เห็นว่าควรจะต้องมค
 ติแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี ค. เทียม ศรีพิณัฐ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ควรจะลงมติ เมื่อไม่มีผู้
 กัดค้านว่าไม่ให้ลงมติ

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวอ้าง ขอ
 ให้ลงมติ

๑. เทียม ศรีพิณัฐ รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ขอให้ลงมติ และมีผู้
รับรองถูก ค้าง แล้ว มาตรา ๒๖๕ ท่านผู้ใดเห็นว่าจะคัดออก
ไปปรคยกมอชน

มีสมาชิกยกมอ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่าจะไม่คัด
ออก ก็คัดออกได้ ไปปรคยกมอชน

มีสมาชิกยกมอ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีมติเห็นว่าจะให้คงไว้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า ทกกรรมการแก้คำว่า "โจทก์เป็นฝ่ายแพ" ถัดมาแก้
เป็น "จำเลยชนะ" มีความหมายอย่างไรขอทราบ

หอดวงจรมนุษยคุณิกร กรรมการ กล่าวว่ามีเพื่อให้ท่าน
เข้าใจง่ายเท่านั้นเอง โจทก์แพ้หรือจำเลยผู้ชนะเท่านั้นเอง แต่ว่าที่
พูดอย่างนั้นก็เพื่อให้เข้ากับคอบนบเท่านั้นเอง

นาย ทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า แต่ขอมาตรา ๒ ไม่ได้แก้ด้วย ก็ขอความชัดเจนกัน ซึ่งถ้า
จะแก้เช่นนั้นก็ควรจะแก้ "โจทก์" เป็น "จำเลย" ด้วยถึงจะกิน
กัน ท่านแก้มาตรา ๓ ถ้าไม่แก้มาตรา ๒ แล้ว ราชเจ้าใครจะ
คงไว้ตามร่างเดิม และจะแก้ "โจทก์" เป็น "จำเลย" เท่านั้น
และแก้ "แพ" เป็น "ชนะ" ด้วย

นาย ดนิต เจริญรัฐ กรรมการ ก่อร่างว่า กรรมการไม่
 วิจารณ์ที่แก้คำว่า “ โจทก์ ” ในอนุมาตรา ๒ เป็น “ จำเลย ” หรือ
 ประทานโทษ หมายถึง ตอนแรกที่แก้ กับอนุมาตรา ๓ แก้ กลับไป
 ตามเดิม

ทำการแทนประธานสภา ก่อร่างว่า อนุมาตรา ๒ ไม่แก้ แต่ว่า
 อนุมาตรา ๓ ให้คงเป็นไปตามร่างเดิม มาตรา ๒๖๖, ๒๖๗, หมวด ๒
 มาตรา ๒๖๘, ๒๖๙, ๒๗๐, ๒๗๑, ๒๗๒, ลักษณะ ๒ มาตรา ๒๗๓

นายทองอยู่ พนมพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ก่อร่างว่า
 ในมาตรา ๒๗๓ ข้าราชการขอแปรญัตติในมาตรา ๒๗๓ว่า “ ถ้าผู้ความ
 หรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพคดี ก่อร่างคือ ตกหนักตามคำพิพากษา มิได้
 ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมด หรือบางส่วน ผู้
 ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ ก่อร่างคือ เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา
 ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบ
 ปีนับแต่วันมีคำพิพากษา หรือคำสั่งโดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออก
 ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ” ในข้อนี้ ข้าราชการขอแปรจากภายใน
 ๓๐ ปี เป็นภายใน ๕ ปี ทั้งนี้เพราะเหตุว่า คือในกรณีที่ข้าราชการ
 แปรญัตติ ๕ ปีเช่นนี้ ในเรื่องนี้ ข้าราชการเคยได้รับเรื่องราวร้องทุกข์จาก
 ราษฎรมากมายทีเดียว ในกรณีที่กระทำให้ตกหนักถึงซึ่งความล้ม
 ล่ม ถึงซึ่งความเสียหายอย่างนับที่เดียว ข้าราชการได้รับคำร้องทุกข์
 ซึ่งเป็นเวลาดำเนินคดีจะก่อในเวลานี้ ในกรณีที่เราจะชำระทรัพย์สินที่ตก

ตกตึกในเมื่อเราไม่มีทรัพย์สินมรดกอย่างนั้นแล้ว มรดกที่เป็นลูกหนี้
 นั้น ๆ จะกระทำให้เราเดือดร้อนเป็นอันมาก ความหายพระยอมก่อให้เกิด
 เกิดความเกียจคร้านของมรดก อนึ่งมีหนี้สินนั้นก็ก็เป็นเหตุทำให้เรา
 ไม่อยากจะทำงานการต่อไป กระทำให้ราษฎรมีความเกียจคร้านเป็น
 เป็นต้น อีกอย่างหนึ่งข้าพเจ้ามองตึกการศึกษาของเด็กจะต้องอาศัย
 ผู้ปกครอง แต่เมื่อผู้ปกครองซึ่งเป็นลูกหนี้กันอย่างนั้นแล้ว ในการที่จะ
 นำเงินมาให้บุตรเพื่อรับ การศึกษานั้นก็ย่อมจะขัดข้องและเดือดร้อน
 อย่างยิ่ง จำเป็นจะต้องขายหรือจำนำทรัพย์สินเพื่อบุตรหลานของตน
 นี้แหละเป็นความเดือดร้อนหลายรายแล้ว ข้าพเจ้าได้รับเรื่องหลาย
 รายแล้ว ถ้าจะได้บัญญัติเพียง ๒ ปี ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะดีกว่าการที่
 เราจะมีบัญญัติไว้เช่นนั้น ข้าพเจ้า เห็นว่าเพื่อประโยชน์ต่อราษฎร
 ไม่ใช่บัญญัติ ๓๐ ปี

หลวงธรรมานุฉิมกร กรรมการ กรณีกิจการ กล่าวว่า การที่จะให้เจ้า
 หนี้มีอำนาจบังคับ ๓๐ ปี ถ้าจะคิดให้คิดแล้ว เป็นประโยชน์แก่ราษฎร
 มากทีเดียว เมื่อว่าท่านมายันระยะเวลาไปเหลือเพียง ๒ ปี หมาย
 ความว่าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีเวลาเพียงเท่านั้น เท่ากับท่านบังคับ
 ว่าไปร้องเอาภายในเวลา ๒ ปีเช่นนั้น ความเดือดร้อนมันตกอยู่แก่ใคร
 ในเรื่องเช่นนั้น การยึดทรัพย์ถ้าจะได้ผ่อนเท่าไรมันเป็นประโยชน์แก่
 ลูกหนี้เท่านั้น ท่านคิดหรือว่า ถ้าเมื่อว่ากำหนดต้องมี เขาก็เร่งทันที
 บาบไปตกอยู่แก่จำเลยแท้ ๆ ที่เดียว และตามที่ท่านตั้งมาอีกได้

แปรญัตติว่าถูกยศทรพยทั้งหมดคนไม่เป็นความจริงเลย ถ้าได้อ่านคือ
ไปมาตรา & นั้นจะแต่เห็นว่าเป็นเหตุตายอย่างที่เคยๆ ที่เราจะยึด
ไม่ได้ แต่ให้ระงับว่า ๓๐ ปี เป็นผลดีแก่จำเลยอย่างยิ่งทีเดียว เป็น
เวลานานเท่าไรก็เป็นกรรณคดีเท่านั้น ถ้าจะเขียนไว้สองปีแล้ว จะทำ
ให้เขาเร่งทันที บานจะไปตกอยู่แก่จำเลย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ ในเรื่อง
นี้ได้มีกฎหมายเดิมของเราว่าไว้ สำหรับอายุความนี้ ตามคำพิพากษา
ว่า ท่านกรรมาธิการได้แถลงมานั้น อายุสิบปี ข้าพเจ้าเห็นว่าถูก
ถูกเพราะเหตุใด ถูกเพราะเหตุว่า คือคดีในเรื่องนี้ คนมียอมเป็น
ผู้ให้คนจนก็ เมื่อไปผิด ถ้าคนจนไปขอต่างหน้ภายหลัง มียก
ยศทรพยไว้ กัด เมื่อพ้นกำหนดสองปีแล้ว ถูกหน้อาจจะหนีไปก่อน
ถ้าอย่างนั้นเท่ากับเงินเขาหนี เจ้าหน้ทวงม้ ทวงม้ด้วยกฏบุตรกฐติกา
ของเขาหรือ หรือบรรพบุรุษของเขาอบรมมานั้นน้อยนอยหน้
มีแต่ว่าใช้ฮ้างแห่งฮ้างหาก ที่เราขยันขันแข็ง เราจึงฮ้างใหญ่ที่
จนไปทำทุน แต่คือไปทำด่มจุม อีกอย่างหนึ่งถ้ากำหนดไว้สองปี
เท่านั้นจะมีประโยชน์อะไร ถ้าอย่างนั้นกฎหมายด่มจะตายก็ฮ้างไปทำ
ได้ อีกอย่างหนึ่งเรื่องยศทรพยพวกชาวนาพวกเหล่านี้ ก็มีห้ามอยู่
แล้วเช่นเครื่องประกอบอาชีพไม่ให้ยศ นี้มีมาแต่โบราณกาล และลูก
คนและเจ้าหน้ทงหลายก็ปฏิบัติเช่นนั้น ตามร่างของกรรมาธิการนั้น
ถูกแล้ว ข้าพเจ้าขอให้ดงม้

พระพิณิจนากร นายสง่า ด้ายศิลป์ รมรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้ขอให้ตั้งมติแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอให้อภิปรายต่อไป

นายแทน วิเศษสมบัติ รมรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะให้
อภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้
มติได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒๓ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าให้ตั้งมติได้
เป็นอันว่าถ้ารับคำว่า “๓๐ ปี” ในบรรทัดที่ ๕ มีผู้ขอแปรญัตติให้
เป็น “๒๕ ปี” ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็น “๒๕ ปี” โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้
เป็น “๓๐ ปี” โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๒๕ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติ
ให้ เป็น “๓๐ ปี” ในมาตรา ๕ ในบรรทัดที่ ๕ ตกคำว่า “จะ”

“เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดี” คำว่า “จะ”

นี้ คณะกรรมการเห็นชอบด้วยแล้ว คือไปมาตรา ๒๗๔

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่
ในมาตรา ๒๗๓ ถ้ากรรมการจะเอาวงเล็บออกเดี่ยวจะขัดข้องหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าราชการใครจะเขียนค้ท่าน
ผู้เสนอว่า การใช้วงเล็บชนิดนี้เราได้เคยผ่านมามาหลายมาตราแล้ว ถ้า
ท่านขอให้ตัดออกบางที่จะไม่เข้ารูปเต็ม

นายจิ่ง จริงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่ ถ้า
เป็นวงเล็บ “กล่าวคือ” น่าจะตัดออก

นายสนธิ เจริญรัฐ กรรมการ กล่าวว่ ถึงแม้ว่าท่าน
ประธานฯ จะไปบอกท่านไปแต่ก็ถึงมาตรา ๒๗๔ แล้วก็ดี แต่กรรมการ
ใครจะชี้แจงว่แท้ที่จริงร่างประมอดฯ วิชิตพิจารณาคความแพ่ง
ฉบับนี้ จะได้สังเกตเห็นว่ามีข้อความยักยาวอยู่ดีก้น้อย ผิดกว่
ประมอดกฎหมายอื่นที่ผ่านมาแล้ว ทั้งนี้เพราะเหตุว่ ได้ว่ถึงวิธี
การไว้้อย่างละเอียด และบางแห่งไม่มีวงเล็บ เหมือนกับคำอธิบาย
ความแล้วก้เกิดความเข้าใจผิด ขอท่านผู้เสนอและท่านสมาชิกผู้มี
เกียรติทั้งหลายโปรดเห็นใจด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้านคำ
แถลงของท่านกรรมการ คือข้พเจ้าขอตามความเข้าใจว่ ถึงแม้

ว่าผ่านไปแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่าที่ประชุมคงจะไม่คัดค้านในบางกรณี
ถ้าจะยื่นกติกามา เพราะว่าเป็นที่พิจารณากระทันหัน ดึกหน่อย
ข้าพเจ้าตั้งเถิดว่าไม่มีใครอยากจะพูด เพราะว่าผ่านไปแล้ว แต่บางที
จะตรึงตรองไม่ทัน ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้ามาอีกคงจะไม่คัดค้าน ก็
ระเบียบเครื่องครุภัณฑ์ในกรณีเช่นนี้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า ตามหลักไวยากรณ์แล้ววงเล็บเราใช้แทนคำว่า “กล่าว
คือ” ถ้าเราใช้ “กล่าวคือ” แล้วก็ตัดวงเล็บออก ถ้าจะใช้
วงเล็บก็ตัด “กล่าวคือ” ออก ดูตามหลักไวยากรณ์นั้นไม่มีอย่าง
นี้แน่ ขอให้กรรมการตรวจสอบในเรื่องนี้เป็นเช่นนั้นตามหลัก

นายถนิท เจริญรัฐ กรรมการ กล่าวว่า คำว่า “กล่าว
คือ” ที่ได้ไว้เวลาที่ประชุมเห็นว่าเป็นจำเป็นแล้ว คำว่าเจ้าหน้าตาม
คำพิพากษา หรือถูกแทนตามคำพิพากษา ถ้าอยู่ในวงเล็บเป็นคำ
วิเคราะห์หรือองค์สำคัญของหน้านั้น กรรมการก็ไม่ขัดข้อง ขอให้เป็นไป
ตามที่เข้าใจกันอย่างหนักแน่นแล้วกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า นี่แต่แต่กรรมการ
จะยอมหรือไม่ยอม ไม่มีการลงมติกัน ไม่มีการแปรญัตติได้ แล้ว
แต่กรรมการ

นายถนิท เจริญรัฐ กรรมการ กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นเอาได้
ทั้งหมดเพื่อตัดเวลา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๗๕, ๒๗๕, ๒๗๖, ๒๗๗, ๒๗๗, ๒๗๘, ๒๘๐, ๒๘๓, ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๔

นายเนย ดีจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าตั้งตาคู่หนึ่งในมาตรา ๒๘๔ อนุมาตรา ร่างของรัฐบาลมี
ว่า “โดยวิธีคัดเลือกและขายทอดตลาดตั้งหาบริษัทฯ อนุมัติร่าง ฯลฯ”
แต่กรรมการฯ มาเพิ่มคำว่า “ตั้งหาบริษัทฯ อนุมัติร่าง” และ
คำว่า “ตั้งหาบริษัทฯ อนุมัติร่าง” นั้นคัดออก ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
ความหมายต่างกับร่างเดิม ขอลากรรมการฯ ว่าที่แก้ไขนั้นกับ
กันอย่างไรกับร่างของรัฐบาล

นายสนิท เจริญรัฐ กรรมการฯ กล่าวว่า ที่กรรมการฯ
แก้ เพราะเข้าใจว่าร่างเดิมของรัฐบาลนั้นยังไม่ถูก คือถ้าเอาคำว่า
“อนุมัติร่าง” ไว้ท้ายแปลไปได้ทั้งสองอย่าง ว่าตั้งหาบริษัทฯ
อนุมัติร่างและตั้งหาบริษัทฯ อนุมัติร่าง ที่นั้งตั้งหาบริษัทฯ ตาม
ปกติอนุมัติร่างอยู่แล้ว ในที่นี้เข้าใจว่าคงจะเป็นตั้งหาบริษัทฯ อนุมัติ
ร่างอย่างเดียว จึงตัดขยมาไว้คือท้ายตั้งหาบริษัทฯ

นายเนย ดีจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท้ายทั้งสองอย่างนั้นร่างเหมือนกันอย่างกรรมการฯ
ว่า ขอให้ผ่านได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๒๘๕, ๒๘๖ ใน
มาตรา ๒๘๖ นั้น ต้องบรรทัดก่อนจะจบเข้าใจว่าจะคือจากบรรทัดที่
มาก่อนไม่ใช่เว้นวรรค ไซ้ใหม่ คือไม่ใช่เว้นวรรคใหม่

หลวงวรมนิตปริชา กรมมาชิการ กล่าวดำ คือกั้น ถูกแต่
ไม่ใช่ชั้นวรรคใหม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวดำ มาตรา ๒๘๗

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวดำ
ในมาตรา ๒๘๗ อนุมาตรา ๓ ชาวเจ้าใต้แปรญัตติเดิมว่า "ทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไปนั้น ย่อมไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการ
บังคับคดี ๓. เครื่องนุ่งห่มหัตถ์บนอนอันสมควร และเครื่องมือสำหรับ
เลี้ยงชีพโดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินร้อยละยี่สิบ" ชาวเจ้าขอ
แปรเป็นราคาไม่เกินสองร้อยละ ทั้งนี้เพื่อกันจะให้ โอภาส คนจนใน
การที่จะประกอบอาชีพ และเมื่อเขาได้ประกอบอาชีพพ้นออกจาก
จะยังชีวิตแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองในการที่จะให้กสิกรรม
และอุตสาหกรรมให้เจริญยิ่งขึ้น ในการที่เราจะไปกวดขันแก่คนจนที่
มีเงินไม่เกินร้อยละยี่สิบ เช่นนี้ ฝันท่อมจะเดือดร้อนมาก เพราะฝันท่อม
ย่อมจะมีครอบครัวและบุตรหลานจะต้องได้รับการศึกษาแล้ว ไม่มี
พอเลี้ยงครอบครัว แล้วบุตรหลานจะได้รับการศึกษาที่ไหน และอีก
ประการหนึ่งฝันท่อมจะต้องยังชีพของเขา นี้เหตุการที่เราได้กำหนด
ลงว่าไม่เกินสองร้อยละนั้นชาวเจ้าแต่เห็นชอบแล้ว เพราะฉะนั้นจึง
ขอแปรญัตติเป็นสองร้อยละ

นายสนิท เจริญรัฐ กรมมาชิการ กล่าวดำ คณะกรมมาชิการ
รู้สึกมีความยินดีที่ท่านผู้แทนชลบุรีแต่เห็นออกคนจนอยู่เป็นอันมาก แต่

ว่าอยากจะเรียนว่าคณะกรรมการเองก็แต่เห็นอกคนจนอยู่ เพราะ
 ว่ากฎหมายที่ใช้อยู่เวลานี้ไม่เกียติยศบาท จึงได้แก้มาเป็นร้อยบาท
 และเมื่อแก้มา เป็นร้อยบาท เท่ากับ กฎหมาย ต้มตะตายน้อยก็เกิน
 ร้อยบาทไม่ได้ แต่ดันทนออกจากรุ่นเก่าท่านอ่านต่อไปอีกในวรรคเดียวกัน
 ในอนุมาตรา ๓ จะเห็นว่านอกจากจะยกเกินร้อยบาทไม่ได้แล้ว ดูบท
 ในคำพิพากษายัง อาจจะมีข้อข้อคัดค้านอนุความคดีหนึ่งวงเครื่องมือ
 หรือเครื่องใช้ อันจำเป็นเพื่อดำเนินกรเลี้ยงชีพ หรือ การอาชีพอันมี
 ราคาเกินกว่าร้อยบาทก็ได้ นี่เป็นการช่วยเหลือไม่ใช่ช่วย ข้อท่าน
 ได้ ไปรศพิจารณาให้ต้องแท้

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ข่าพเจ้ายังเห็นว่าเกินไปเสียด้วยร้อยบาท แต่เสียค่าที่ไม่ได้แปร
 ญาติคือ

ก. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าว
 ความที่ท่านคณะกรรมการตั้งร้อยบาทนั้นข้าพเจ้าเห็นชอบ เพราะ
 อะไร ความธรรมดาคนที่เบ็นหนักเขาอย่าว่าแต่เครื่องใช้ด้วยเลย แม้
 ถูกแต่ เบียง ก็ควรจะได้จากกันได้ เราควรระวังรักษาความเป็นธรรมให้
 มากๆทีเดียว ในการที่เบ็นหนักเรา เราจะมีแต่ห้องเครื่องใช้ มีด้วย
 อย่างไม่ได้ เห็นว่าไม่ยุติธรรมเลย บ้านเมืองเราต้องมีความยุติ
 ธรรม บ้านเมืองจึงจะสงบสุข ที่นคนเราเมื่อเบ็นหนักเขาแล้วไม่รู้สึก
 ในหน้าที่ ไม่พยายามที่จะใช้เรา ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นของไม่ดี เพราะ
 ฉะนั้นเห็นว่าตามที่คณะกรรมการท่านกำหนดแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้แทนธนบุรียังคิด
ใจใหม่

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวอ้าง
ยังคิดใจ คือว่าเครื่องมือบางชนิดย่อมมีราคามาก ไม่ใช่ร้อยละ
บางชนิดอาจจะเกินกว่าร้อยละก็มี อีกเขาหมดเช่นนั้นแล้วจะเป็น
การเดือดร้อน ข้าพเจ้าอยากจะขอเรียนให้ที่ประชุมทราบว่า เรา
เห็นเป็นผู้แทนราษฎร เราช่วยราษฎรกันจริงๆ ข้าพเจ้าขอ
เรียนให้ทราบอย่างนี้ แล้วเหตุใดเราจึงจะมาจำกัดอย่างใหญ่หลวง
เช่นนั้น ข้าพเจ้าเสียใจแทนด้วย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวอ้าง ในเรื่อง
การรวมการอธิบาย ถึงลักษณะของกฎหมาย ถูกต้องแล้ว แต่วิธี
การรวมการได้ไว้ในที่ เครื่องมือหรือเครื่องใช้อันจำเป็นเพื่อคา
การเลี้ยงชีพหรือการอาชีพอันมีราคาเกินกว่าจำนวนตั้งกล่าวแล้วให้
ค่ามีอำนาจที่จะใช้ดุลยพินิจ นี้คือท่านกรรมาธิการเขาออกเสียแล้ว
เพื่อให้เข้ากับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองภัยอันตราย ข้าพเจ้าเห็น
สมควรแล้ว ขอให้ลงมติ

พระพิณจรรยากร ค. เทียม ศรีพิตร รับผิดชอบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็น
ของร้อยละ ๒ ไปรคยกมืออื่น
มีมติสมาชิกมือ ๒ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็น
ร้อยบาท โปรดยกมือขึ้น

มีมติยกมือ ๒๓ นาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ เป็นอันทำให้คงเป็นร้อย
บาท มาตรา ๒๘๘

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี
กล่าวว่า มาตราหน้าเจ้าคุณเหมือนคนคัดค้านคัดค้านได้จาแน
ญัตติไว้ ในอนุมาตรา ๒ หรืออย่างไร ก็มีความหมายไปว่า เงิน
เดือน บำนาญ และบำเหน็จของข้าราชการ หรือคณางานของรัฐขาด
และบำนาญที่รัฐขาดได้จ่ายให้แก่ญาติที่มีชีวิตของบุคคลเหล่านั้น
น่าจะจำกัดให้ยัดได้พอควร เพราะว่าเบี้ยเลี้ยงชีพในอนุมาตรา ๑ เรา
จำกัดไว้เดือนหนึ่ง ๕๐ บาท เกินนั้นยัดได้ แต่ตัวคนเมื่อมาเป็นค่าชด
ใช้ค่าจ้างของเดิมยังหางที่ไม่ใช่ข้าราชการ เช่นพวกคณางานของห้าง
ร้านค้าต่าง ๆ ก็กำหนดให้แต่เพียง ๕๐ บาท เกินนั้นชดไปยัดได้ ที่ชาว
เจ้าขอแปรญัตติเช่นนั้นก็โดยเหตุว่า ข้าราชการเงินเดือนร้อยบาทไป
แพ็คกระเป๋า ทนทรัพย์ต้นตอคนที่จะยัดไม่มี คงมีแต่เงินเดือน คน
นั้นก็ไม่ค่อยมีผิดเลย ถึงเดือนก็เบิกเงินเดือนร้อยบาทมากินดีบาย
เจ้าหนักทำอะไรไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าราชการ หรือข้าราชการ เบี้ย
บำนาญควรจะจำกัดทำให้ยัดได้เท่าไร ในคดีเช่นนั้นเราจะเห็นว่ามติด
หลายรายที่ข้าราชการเป็นหนี้ แต่เมื่อแพ็คกระเป๋าแล้ว เจ้าหนี้ไม่ผิดก็จะ

บังคับได้ความดีที่มิได้อยู่ เพราะว่าการพิทักษ์ดินของลูกหนี้ไม่มี จะมิก็เงิน
เงินเดือนไป ขอทราบว่าการแก้แปรญัตติว่าอย่างไร

นายสันติ เจริญรัฐ กรรมการกิจการ กล่าวว่่า ก่อนที่จะชี้แจงคือ
ไปชี้แจงขอเรียนว่า ความหมายของมาตราที่บอกว่่า ไม่อยู่ใน
ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า โปรดอ่านคำแปรญัตติ
ของท่านสมาชิกให้ ที่ประชุมฟังเสียก่อน

หลวงวรมณีบริษัท กรรมการกิจการ กล่าวว่่า ก่อนพิจารณาขอ
ให้แก้คำห้บอข “เบี่ยงชีพ” เป็น “เลี้ยงชีพ” พิมพ์ผิด อนุ-
มาตรา ๓ บรรทัดที่ ๒

นายสันติ เจริญรัฐ กรรมการกิจการ กล่าวว่่า ท่านสมาชิกได้
แปรญัตติว่าดังนี้ อนุมาตรา ๒ เพิ่มเติมคำว่่า “แต่ถ้าเงินเดือน บำ-
นาญ หรือบำเหน็จนั้นเกินกว่าเดือนละ ๕๐ บาท ส่วนที่เกินนั้นถ้ามิได้
มีกฎหมายพิเศษบังคับไว้ประการใด ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการ
บังคับคดีได้จนถึงจำนวนที่ศาลจะกำหนดตามสมควรแก่พฤติการณ์
แห่งคดีเป็นเรื่อง ๆ ไป” ความหมายของมาตราที่บอกว่่าให้อยู่ใน
ความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี หมายความว่าจะไปขออายัดเงินเดือน
บำนาญ และบำเหน็จ ของข้าราชการนั้นไม่ได้ แต่ถ้าเขารับเข้ามา
แล้วก็อยู่ในความรับผิดชอบของลูกหนี้ความค้ดธรรมดาที่ตัวเอง ที่
บัญญัติว่าส่วนที่เกิน ๕๐ บาทควรจะให้อยู่ในความรับผิดชอบ คือขออายัด

ไว้ ทพทงงานคตงผู้ขายเงินเดือนได้หรือไม่ั้น คณะกรรมการเห็น
 ว่าร่างเดิมของรัฐบาลหนักแล้ว เพราะเหตุว่าถ้าขึ้นปล่อยให้ มีเจ้าหนี้
 ไปรออายุดี เงินเดือน บำนาญ และบำนาญที่กระทรวงทบวงกรม
 แล้ว จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียขึ้นในองราชการได้ และเจ้าราชการ
 ผู้ซึ่งเป็นหนี้จะต้องได้รับความอับอาย นอกจากจะระงับประโยชน์
 ในการเลี้ยงชีพความธรรมดาแล้วก็ยิ่งจะเกิดความเสียหายแก่ราชการ
 ได้เป็นอันมาก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่จะกราบเรียนส่งมาชิกให้ดูอนุมาตรา ๑, ๒, ๓
 รวมกันไป ๑ นั้นเบียดเบียนชีพ ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้และเงินรายได้
 เป็นนราร๑ ๗ อนุบทของภายนอกได้ยกให้ เพื่อเลี้ยงชีพเป็นจำนวนไม่เกิน
 กว่าเดือนละสี่สิบบาท อย่างนี้ ถ้าสมมติว่านาย ก. ให้เงินนาย ข. เป็น
 เดือน ๗ ไปเป็นเบียดเบียนชีพเดือนละ ๕๐ บาทแล้วไม่อยู่ในการบังคับ
 ครนเกินนั้นขึ้นไปอยู่ในการบังคับ นอนมาตรา ๑ เป็นอย่างนี้ ครนมา
 อนุมาตรา ๑ สมมติว่าเดิมมีโรงไฟฟ้าเงินเดือน ๕๐ บาท ต้องถูกอยู่ใน
 ในบังคับ ๑๐ บาท หรือเดิมมีโรงไฟฟ้าที่ได้อำนาจ ๕๐ บาทก็ต้องถูก
 บังคับ ๑๐ บาท นิตุงเอกชนสามัญ ที่ยื่นขอมาตั้งข้าราชการได้เงิน
 ๑๕๐ บาท ๓๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท ก็ไม่อยู่ในการบังคับ บัญหา
 มออยู่เช่นนี้ แต่ทนมัญหาเราจะให้เกียรติยศแก่ผู้ทงนจนกระทั่งถูกร้อง

พองคักจนถึงแพทเคียวหรือ ซอทจะทำให้เสื่อมเสีย แก่ราชการนั้น
 ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะว่าราชการที่ถูกฟ้องร้องไปจนกระทั่งแพ
 คคินนี้ ภายหลังไม่มีเงินจะไต่เต้ได้เงินเดือนกันอยู่แล้วจะไม่ให้อยู่ใน
 บังคับนั้นไม่ยุติธรรม ที่นกรรมาธิการอธิบายว่าเงินก่อนจ่ายนั้นไม่
 อยู่ในบังคับ แต่ภายหลังจ่ายอยู่ในบังคับ นั้นเป็นเหตุกธรรมคาซึ่ง
 ใคร ๆ ก็มาจะรู้ แต่ที่นเขาปรับเงินเดือนมา ๓๐๐ บาทจะทำอย่างไร
 เราจะไปขอยุติกรพิพหรือ ข้าพเจ้าไม่เคยปรากฏเลยว่าจะไปยึดเงิน
 ๓๐๐ บาทของใครได้โดย นอกจากฝากไว้ในธนาคาร เงิน ๓๐๐ บาทเพื่อรับ
 แล้วใช้เป็นที่เคียว ถึงแม้เราจะมีเงิน๓๐๐ อยู่ในบ้าน ๓๐,๐๐๐ หนึ่ง
 คนความจริงยึดกันไม่ได้เลย เพราะใครจะไปรู้ว่าเป็นของใคร ที่
 เขายึดได้นั้นเป็นของที่เราคาดหมายได้แน่ ๆ เช่นที่ดินหรือตั้งหาริม
 ทรพย อื่น ๆ หรืออทธิ หรือเงินเดือน ที่นที่เราเห็นว่าซอทไม่ยุติ
 ธรรมที่ร้ายที่สุดคือ คนด้ามฉันทอกจากข้าราชการแล้ว เราให้เขายึด
 เกินกว่า ๕๐ บาทคือเดือนได้ แต่ข้าราชการแล้วเงินเดือนเกิน ๕๐ บาท
 ยึดไม่ได้ แต่ท่านไม่หนักถึงว่าท่านไปยึดเงินเขามา ๓๐๐ บาท แล้ว
 ภายหลังท่านไม่ใช้ ให้เขา ที่นศาลบังคับก็ให้ท่านใช้เงิน ๓๐๐ บาท
 ให้เขา ท่านไม่มีอะไรจะให้เขายึด ท่านมีเงินเดือนอยู่ ๓๐๐ บาทท่านก็
 ใช้อย่างสบาย เช่นนั่งท้ายเจ้าหน้จะเสียหายอย่างไร ข้าพเจ้าใคร
 จะกราบเรียนต่อสภา ว่าถ้ามารักสภาผู้แทนราษฎรเดือนมีเงินเดือน
 ๒๕๐ บาท ท่านจะต้องถูกยึดเกินกว่า ๕๐ บาท เพราะว่าท่านไม่ใช้ข้า-

ราชการ สามีภักดีภักดีผู้แทนราษฎรจะต้องถกยึดหรือขายก็ได้ ฉะนั้น
 สามีภักดีประเภทที่ ๓ และประเภทที่ ๒ ที่ไม่ใช่ข้าราชการประจำ แต่
 ประเภทที่ ๒ ที่เป็นข้าราชการประจำนั้น สามีภักดีว่าเป็นหนี้เขา ๓,๐๐๐
 บาท แต่มีเงินเดือน ๕๐๐ บาท ไม่ใช่ก็ได้ เจ้าหนี้ไม่กล้ายึดเลย แต่
 แล้งกินนอนโซ่ห่างอยู่บ้าน ที่นเรวมองในดวงสภานี้ สามีภักดีทุกคน
 เป็นหนี้เขา เขาไปขายก็ได้เขาไปขายดีกับคุณหลวงศุภธรรมขัติย์ด้วย
 แต่ถ้าย้ายถิ่นไปแล้งก็ต้องรับผิดชอบ แต่ที่นี้สามีภักดีคุณหลวงก็คิดท
 อย่างนี้ ถ้าจะไปยึดขายดีไว้กับคงไม่ให้ขายไม่ได้ แต่มาขายดีทาง
 นี้ได้ ท่านเราจะคุ้มครองใคร ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ชาวพเจ้าเห็นถ้าควร
 จะคุ้มครองทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ เช่นเรายืมเงินเขาไป ๓,๐๐๐ บาท
 บาท เราควรจะให้เขาพ้นบาทนั้น กว่าจะเขาจะหามาได้ก็เกือบตาย
 แล้วเรายืมไปใช้สบายไม่ต้องใช้เขา ขอขอรให้ท่านคิดดูให้ดี ถ้า
 ท่านสามีภักดีท่านเป็นลูกหนี้ท่านอาจจะไม่รับหลักการของชาวพเจ้า
 แต่ถ้าท่านสามีภักดีท่านเป็นเจ้าหนี้บางท่านก็คงจะรับ เพราะถ้าท่านคง
 จะอยากได้เงินของท่านคืนมาบ้าง เพราะฉะนั้นขอให้ท่านเป็นทั้งผู้แทน
 ของเจ้าหนี้และลูกหนี้แล้วเขาชนตราฐ ว่าใครมีเงินเดือนมากกว่า ๕๐
 บาทนั้นควรจะให้ยึดหรือขายดีหรือไม่

ขุนชำนาญ ภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าว ว่า
 ตามอนุมาตรา ๒ นั้น ซึ่งสามีภักดีประมุขคณบดีควรคิดที่สุด ชาวพเจ้าเห็น
 ใจเหมือนอกนกว่าท่านผู้แทนเห็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ แต่น่าเสียใจ

นกว่าจะดำมากซึ่งจะไปยึดเงินที่ตกลงเท่านั้น ซึ่งข้าพเจ้าเห็นมีทางอยู่บ้างเหมือนกัน จริง ๆ เวลาที่ข้าราชการของเราถ้าไม่มีหลักฐานจะไปยึดตางค์กันไม่ได้เลย เพราะกลัวว่ายึดไปแล้วจะไม่ให้ คือเจ้าหน้าที่ไม่กล้าให้ เป็นอย่างนี้ มันเสียเปรียบอยู่เหมือนกัน ทำให้ความเชื่อถือของประชาชนน้อยไป เงินเดือนถึง ๓๐๐ บาท แต่ไม่มีหลักฐาน เวลาชดของเขาริง ๆ จะไปก๊วยมตามคนรับรอยเขาเงินเสียก็มี ถ้าเรายึดเงินเดือนได้เขาก็กลัว หุมนเสียเหมือนกัน คือหน้าคอรถก็อยู่เหมือนกัน จึงข้าพเจ้าขอเสนอกรรมการว่าต้องคิดดู

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นอย่างผู้แทนจังหวัดหรือผู้ว่า แต่ที่ว่าการนั้นถ้าเรามาของตั้งเหตุการณ์ทั่วไปที่เป็นอยู่ ข้าราชการโดยมากเท่าที่เขายึดได้โดยควบคุมมาแล้ว อย่าว่าแต่คนชั้นต่ำ ๆ เลย ชั้นประจำแผนกเงินเดือน ๘๐ บาท ๑๐๐ บาท ยังมุ่งงัดที่เดียว ที่ถ้าไปโดนคนโต ๆ เขา ถ้าศาลตั้งยึดแล้ว ตมที่บัญชีเห็นจะตายแน่ เพราะวันหนึ่ง ๆ ถ้าศาลตั้งยึดแล้ว ตมที่บัญชีต้องทำแน่ ถ้าคนที่มีเงินเดือนมาก ๆ คนโต ๆ แล้วทำดำมากทีเดียว เราพูดถึง ๕๐ บาทขึ้นไป แต่ถ้าเขาทั้ง ๕๐ บาทลงมาด้วยแล้วเห็นจะไม่ไหว พอถึงวันจ่ายเงินเดือนเจ้าหน้าที่เกาะกระโถนยิบที่เดียวได้กันไม่หวาดไม่ไหว ขอเรียนกับสภาฯ จริง ๆ ก็ออกกรมไปรษณีย์ ได้กันไม่หวาดไม่ไหวทีเดียว จริง ๆ อย่างนั้นถ้าศาลตั้งยึดบัญชีเป็นทางว่าเราควรคิดถึงว่าคนทำจะดำมาก ที่ถ้าเรามีวิธีแก้ก่อนนี้ได้ ข้าพเจ้าก็เห็น

ด้วยในสมัยที่คดียังนั้น เมื่อเราเป็นทนายเราก็ควรใช้เราถ้าจะไม่ยอมให้
ยัด ทัพผดต่างไปตกอยู่กับคนจน คนจนจะกั๊กยืมเราเขาก็ไม่ให้
เรื่องมันเป็นอย่างนั้น

ขุนศรีสุทนต์ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่
ถ้าพูดถึงว่าความเสื่อมสภาพแล้ว ข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วยท่านผู้แปรญัตติ
เพราะเราวิตกว่ากฎหมายนี้ออกไปแล้วจะทำให้ขาดความเสื่อมสภาพใน
เรื่องการชำระหนี้ที่มีอำนาจยึดได้บ้างแต่ยึดไม่ได้บ้าง อยยัดได้
บ้างแต่ยึดไม่ได้บ้าง แต่ถ้าคิดอีกประการหนึ่งว่าเงินเดือนที่รัฐ
บาลให้แก่ข้าราชการนั้น ถ้าเมื่อก่อนเราจะตั้งมาตรฐานไว้ให้พอเหมาะ
แก่การใช้จ่ายประจำเดือน เพื่อที่จะให้สะดวกแก่ในการรับราชการ
ไม่ใช่ที่เราตั้งไว้เพื่อความฟุ่มเฟือย หรือว่าเผื่อเหลือ ซึ่งเราก็เคย
ได้ปรารภกันอยู่เสมอๆ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าข้าราชการไปถกค้
รอนเงินซึ่งจำกัดกับจ่ายไว้โดยพอควรแก่ฐานะเช่นนั้นแล้ว นั่นเป็น
เหตุอันหนึ่งซึ่งจะทำให้ดวงงาน ของราชการหรือของรัฐบาลเสื่อมถอย
ไปได้ด้วยเหตุนี้ เพราะเหตุนี้ถ้าหากว่าเราจะให้เงินไปตามที่ท่าน
ผู้แปรญัตติแปรแล้ว ก็น่าจะเป็นการเสียหายอยู่บ้างเหมือนกัน มีทาง
ที่จะแก้ ได้ ก็มีย่างเดียวว่าเมื่อกฎหมายนี้บัญญัติไว้เช่นนั้นก็ควรที่จะเป็น
เครื่องระงับหรือคำถามของท่านเจ้าหน้าที่ให้หรือที่จะรับราชการ
ผู้นั้นเขาเป็นลูกหนี้ ถ้าควรจะให้ยกหรือหาไม่ หรือควรจะให้เป็นลูก
หนี้หรือหาไม่ ถ้าหากว่าเรามีขระระงับไว้เช่นนั้นแล้ว ก็ไม่ต้องนำวัตถุ

ถึงเรื่องความเสมอภาคหรือไม่เสมอภาคแต่อย่างใด และอีกประการ
 หนึ่งที่ข้าพเจ้ายังมีความเห็นอยู่ว่าเงินเค็มซึ่งจะจ่ายให้แก่ข้าราชการ
 แต่จ่ายไม่ทันจ่ายไปนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าเงินนั้นยังเป็นกรรมสิทธิ์ของ
 รัฐบาล คือจ่ายยังไม่เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไปยังผู้รับ เพราะฉะนั้นเมื่อเงิน
 นั้นอยู่ในกรรมสิทธิ์ของรัฐบาลแล้ว การที่จะให้ยืมเงินซึ่งอยู่ใน
 กรรมสิทธิ์ของบุคคลอื่น คือจ่ายของรัฐบาลนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าเป็น
 กฎหมายไม่ชอบ ก็ด้วยเหตุผลดังนี้แหละ ข้าพเจ้าจึงสมัครใจที่จะให้
 เป็นไปตามร่างของรัฐบาลที่ร่างมาแต่เดิมนั้น

นายสนิท เจริญรัฐ กรรมการ ก่อว่าว่า ข้อที่เพื่อนสมาชิก
 หนึ่งกล่าวอ้างว่าไม่ควรมียืมเงินที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของรัฐบาล
 นั้น คณะกรรมการก็เห็นชอบด้วย ส่วนที่ท่านสมาชิกกล่าวถึงว่า
 ฐานะของข้าราชการกับสมาชิกสภาต่างกันนั้นถูกแล้ว ข้อนี้ไม่มี
 ความผิดที่ต่างกันเหมือนกันว่ามีคนจะเป็นเช่นนั้น และได้ตอบค
 กฎหมายนานาประเทศแล้ว ไม่มีกฎหมายประเทศไหนที่ให้สมาชิกสภา
 อยู่ในฐานะเช่นเดียวกับข้าราชการของรัฐบาล เพราะสมาชิกสภาผู้
 แทนราษฎรไม่ใช่ข้าราชการ ข้อนี้ถูกต้องแล้ว ส่วนที่ท่านสมาชิกผู้
 แปลผิดคิดกล่าวว่า ถ้าร่างกฎหมายได้อย่างนั้นจะทำให้ฐานะของข้าราชการ
 กับราษฎรสามัญทั่วไปแตกต่างกันนั้น ข้อนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเป็น
 ความจำเป็นสำหรับกรณีนี้ เพราะเหตุว่าราษฎรสามัญทั่วไปแม้จะ
 ประกอบกิจการค้าขายหรือรับจ้างหรือเป็นพนักงานของห้างร้านบริษัท

โค เขาทำงานเพื่อประโยชน์แห่งหมู่หนึ่งส่วนหนึ่งของเขา ส่วนข้าราชการนั้นที่จริงทำงานเพื่อประโยชน์แห่งรัฐหรือปวงชน เพราะฉะนั้นข้าราชการกับราษฎรในเรื่องนี้จึงต่างกัน ในเรื่องอื่น ๆ ก็ย่อมเห็นได้ว่าฐานะของข้าราชการกับราษฎรต่างกันอย่างไร ง่าย ๆ ข้าราชการก็มีเครื่องยศแต่ง ส่วนราษฎรสามัญนั้นหาไม่มี เช่นนั้นก็เห็นได้ชัด ไม่ว่ารัฐโค ย่อมยกฐานะของข้าราชการให้เหนือราษฎร ทั้งนี้ไม่ใช่ว่าจะไปชมชูราษฎรหรือเอาเปรียบราษฎรก็หาไม่ได้ เหตุผลทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์แห่งราชการ คือทำให้มีการอายุศักดิ์หรือยศเงินเดือนบำเหน็จบำนาญได้ชัด ความเสื่อมเดียวจะมาสู่วงงานราชการไซ้ใหม่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในข้อนี้ไม่จำเป็นจะต้องอภิปรายอะไรมากในเรื่องความเสื่อมเดียว จึงขอแจ้งย่อ ๆ เพียงเท่านี้

นายเหย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
 ข้าพเจ้าได้เคยประสบความขัดข้องอย่างนั้นมาหลายครั้งแล้ว เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเคยว่าคิดว่าไม่เราจะมีได้เงินเดือน ข้าพเจ้าพักกฏหมายไป ๆ มา ๆ ก็ไม่เห็นสักที แต่เพิ่งมาเห็นกฏหมายของรัฐบาดว่าเงินเดือนก็ยึดไม่ได้ บำนาญก็ยึดไม่ได้ นี่แหละเป็นของแปลก แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าทำไมจะไม่ให้ยึด เมื่อเป็นลูกหนี้เขาแล้วจะไปคิดสิทธิเจ้าหนี้ได้อย่างไร เป็นข้าราชการนั้นควรจะดัดให้เขาเพื่อเกียรติยศของตัว ให้เขายึดให้หมดคนนั้นแหละดี เพราะเหตุว่าเงินเดือนมีอยู่แล้วไม่พอใช้ เกิดไปเป็นหนี้เขา เป็นหนี้เขาแล้วไม่ใช่ข้าพเจ้า

ไม่เห็นชอบด้วย และหลักการในเรื่องข้าราชการนี้ บุคคลผู้มีที่ดิน
ดินพันดั่งแต่ข้าราชการไม่รับแต่ให้ออกทันที เพราะฉะนั้นเราจะมา
ส่งจนคนที่ไม่พึงปรารถนาได้นั้นข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย

นาย สนิท เจริญรัฐ กรรมการกิจการ กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าใคร่จะ
เรียนเพิ่มเติมว่า ถ้าระดับถึงว่าข้อบังคับของวงราชการนั้นไม่ต้องการ
ให้ข้าราชการมีที่ดินรุงรังคงที่เท่าที่กล่าวนั้นแต่ กฎหมายบทนี้
เหมือนจะสนับสนุนความชอบให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น แล้วปัญหาที่จะ
ให้ข้าราชการมีฐานะในเรื่องที่เกี่ยวกับราษฎรสามัญทั่วไปแล้ว ข้าพ-
เจ้าขอให้รัฐบาลชี้แจงว่าจะยอมเขาหรือไม่ เพราะมันเป็นปัญหาเกี่ยว
กับรัฐบาล ส่วนข้าพเจ้านั้นเป็นผู้รับใช้ดังกล่าวนี้ ขอให้รัฐบาลชี้แจง
ด้วยว่าเป็นความเสียหายร้ายแรงเพียงไร

พระศุภยวราภรณ์ปรีชาโวก์ รัฐมนตรี กล่าวต่อว่า เรื่องนี้ได้มี
สมาชิกรัฐสภาบรรยายมาด้วยเหตุผลอันดีมากแล้ว รัฐบาลขอยืนยันว่าเป็น
นโยบายที่จะต้องส่งจนได้เพื่อประโยชน์แก่ราชการ และอีกประการ
หนึ่งเป็นความ ๒ คอนอยู่ด้วย ตอนหลังเราจะเห็นได้ว่าเป็นเพียง
ชีพที่จะให้แก่ญาติที่ยังมีชีวิตอยู่ ไม่ใช่เป็นเงินเคื้อนหรือบำนาญของ
ข้าราชการที่ยังคงมีชีวิตอยู่ เพราะฉะนั้น ขอให้ คง เป็นไปตาม ร่าง
ของรัฐบาล

นาย ทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎร จังหวัดมณฑลพายัพ
กล่าวว่า รัฐบาลได้แถลงว่า อันนี้เป็นนโยบายซึ่งรัฐบาลจะส่งจนได้

ในเรื่องนี้ตามที่ว่าเป็นนโยบายที่ควรสงวนไว้ รัฐบาลจะสงวนเรื่องที่ไม่ยุติธรรมเช่นนี้หรือ ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย ตามที่สมาชิกผู้แปรรูปคดีนี้เป็นการคุ้มครองบุคคลทุก ๆ คนให้ได้รับความเสมอภาคกัน เมื่อเราจะมายกฐานะข้าราชการบางจำพวกให้พิเศษ หรือยิ่งกว่าบุคคลอื่นนั้น เป็นการไม่ชอบยิ่ง และอีกประการหนึ่ง การที่ผู้แปรรูปคดี เช่นนั้นเป็นการสนับสนุนที่จะให้บุคคลที่มหนาทรับราชการ อยู่นั้นไม่ให้มีการเคื้อคร้อน ถ้าหากเรามีบทบัญญัติว่า ห้ามมิให้มีการยึดทรัพย์ของข้าราชการเช่นนั้นแล้ว ข้าราชการก็ไม่มีทางจะถูกล่มบุคคลอื่นได้ บุคคลอื่นเขาก็ไม่ใหญ่ ยุ่มทรัพย์ สิ้นของเขา ความเคื้อคร้อนจะตกอยู่แก่ใคร เมื่อความเคื้อคร้อนเกิดขึ้นแล้ว ก็กิจการในหน้าที่นั้นอาจจะเสื่อมเสียไปได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิเสมอภาคตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งนี้ เหตุนี้จึงขอให้เป็นไปตามผู้เสนอดูคดี

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม กล่าวถึงความที่สมาชิกผู้เสนอดูคดีนี้ ข้าพเจ้าก็เห็นใจนักหนา และอีกอย่างหนึ่งก็ว่า ถ้าข้าราชการ ควรจะรักษาไว้ ซึ่งเกียรติยศในการที่ไม่ควรจะเป็นหนี้เป็นสินเขา ทางการก็ได้ มีกฎข้อบังคับไว้แล้วว่าจะเป็นหนี้เป็นสินเขาไม่ได้ นี่ตามที่คณะกรรมการผู้หนึ่งได้อธิบายมาแล้ว เพราะฉะนั้นในชั้นนี้เองแหละเป็นข้อประณัยอยู่ในตัวแล้ว อีกอย่างหนึ่ง

ข้าพเจ้าอยากจะวิงวอนท่านสมาชิกในการที่เป็นห่วงลูกหนี้ - ข้าพเจ้าเห็นใจ แต่ที่เราไม่ทางที่จะทำได้ เราออกเป็นพระราชบัญญัติได้ในโอกาสข้างหน้า คือเราจะไม่ให้ข้าราชการทุกคนเป็นหนี้ก็ได้ ถ้าหากว่าข้าราชการเป็นหนี้เขาแล้วเราเอาออกทันทีได้ เราไม่ทางที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นเราควรจะให้ข้าราชการเป็นหนี้เชือกของราษฎร ซึ่งมีทางอีกมาก

พระคฤษารณปริชาโดท์ รัฐมนตรี กล่าวต่อว่า ตามที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่า รัฐบาลจะตั้งนโยบายอันไม่ยุติธรรมไว้ และไม่เห็นชอบด้วยนั้น รัฐบาลขอชี้แจงว่า นโยบายใด ๆ ที่ตั้งจนไว้ต้องเป็นนโยบายที่ยุติธรรม เช่นในกรณีที่ตั้งจนไว้ ไม่จ่ายหนี้ เงินนั้นคงจะต้องเป็นของรัฐบาลอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่า ควรจะตั้งเงินของรัฐบาล เมื่อจ่ายไปแล้วเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะทำได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ได้โปรดระลึกว่า ถ้าจะปล่อยให้เจ้าหนี้มาคอยรุมกันในตลาดที่ราชการแล้ว ข้าราชการจะบริหารงานไปได้โดยสะดวกอย่างไร

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวต่อว่า ในเรื่องสิทธิสำหรับกรรมาชิกทรัพย์สินที่ดิน ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะพูดตามสิทธิคุ้มครองแล้ว เมื่อเราจะออกกฎหมายให้สิทธิคุ้มครองในการรับผิดชอบใช้ที่ดิน และเราทำไม่จึงจะมายกสิทธิในการรับผิดชอบที่ดินให้สิทธิพิเศษแก่ข้าราชการกับสามัญชนพนักงานซึ่งประจำการ ที่เมื่อ

ยกเช่นนั้นแล้ว ข้าราชการบ้านาญ คือเดือนละ ๕๐ บาท นอกจกันั้น
 ถ้าไม่มีกฎหมายบังคับไว้เป็นพิเศษก็ให้อยู่ในความรับผิดชอบ ถ้าไม่เรา
 จึงมาแยกเขตเมืองของเราออกเป็น ๓ ประเภท เบี้ยเลี้ยงชีพของพลเมือง
 นั้นหนึ่งก็ให้รับผิดชอบให้ที่ดิน ถ้าได้เกินกว่า ๕๐ บาทก็ให้รับผิดชอบ
 หนึ่ง ส่วนข้าราชการ เบี้ยหวัด เงินเดือน เสมียน พนักงานห้ามมิให้ยึดใช้
 หนึ่ง ในอนุมาตรา ๒ นี้เองแหละ ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อเราจะ ออก
 กฎหมายไป จะให้ศาลไปตีความเอาเองว่า ถ้ากฎหมายบัญญัติไว้
 แล้วในอนุมาตรา ๒ นี้ว่า เบี้ยหวัดเงินเดือน ของ ข้าราชการ ยึดไม่ได้
 เท่ากับเราออกกฎหมายให้เป็นสิทธิพิเศษแก่บุคคล คือเราแยกบุคคล
 ออกเป็น ๓ จำพวก หากสิทธิพิเศษไม่ได้แล้วจะให้ศาลไปตีตีดินค้ำช
 ราคอย่างไร ถ้าเราไปทำอย่างนี้ก็ถึงความเจริญ และเราอยากให
 สิทธิและเสรีภาพ สิทธิและเสรีภาพควรเอาได้เฉพาะในวงราชการ
 คือวงราชการเช่นเดีนาบคืออาจจะถอดถอนเสมียนพนักงานได้ คือบัง
 คับให้ราชการดำเนินไปโดยสะดวก ในวงราชการไม่รับผิดชอบหนึ่ง
 ดิน แต่จะรับอย่างเดียว่าจะทำตามคำสั่งศาล รับผิดชอบให้ที่ดิน
 ทั่วไปเท่านั้นเอง ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะได้ตามที่เพื่อน สมาชิกผู้แทน
 ชุมต ๆ ของข้าพเจ้าแปรญัตติได้ คือมีความเต็มอกากัน เมื่อกำหนด
 เท่าไรแล้วเกินกว่านั้นให้รับผิดชอบหนึ่งบังคับคดีได้ นเช่นวรรคที่
 ๒ นี้ข้าพเจ้าก็เห็นดี ถ้าหากว่าท่านกรรมาชิกควรตกลงอย่างท่านผู้ขอ
 แปรญัตติแล้วข้าพเจ้าก็พอใจ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วข้าพเจ้าขอให้อภิ
 ปรายต่อไป

นายสนิท เจริญรัฐ กรรมการ ก่อว่า ในฐานะที่ข้าพเจ้า
 เป็นสมาชิกแห่งสภาธิบดีบุญคืน ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่พิจารณา
 เหตุการณ์ที่จะเขียนกฎหมายคำสั่งาพระราชริษยามาถึงประเทศสยาม
 โดยเร็ว คือให้ราบเป็นหน้ากลองเหมือนกันหมด ปัญหาที่เกิดขึ้น
 ฉะเพาะหน้าบ้านนั้น เราจะโค้คำสั่งาพระราชริษยามาถึงได้หรือไม่ ได้
 ถามผู้แทนรัฐบาลแล้วว่า ถ้าเขียนไปอย่างนั้นแล้วจะเกิดผลอย่างไร
 ผู้แทนรัฐบาลได้แถลงแล้วว่าเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ คือประชาชน
 ส่วนใหญ่แห่งกรุงสยาม รัฐบาลขอคงไว้ตามร่างที่กรรมการได้
 เสนอเข้ามา ถ้าเราจะให้ความเต็มอกภาคแก่เจ้าหน้คนหนึ่ง ๒ คน ๕
 คน ๓๐ คนแล้ว เราจะไม่ให้ประโยชน์แก่ปวงชนนั้น เราจะเอาข้าง
 ไหนกันอีก

ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ ก่อว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก
 อยู่ ทั้งที่รัฐบาลและสมาชิกได้อภิปรายกันมานานแล้ว คือเมื่อเงิน
 ยังไม่คกถึงมือข้าราชการ ถ้าปล่อยให้เจ้าหน้มีโอกาสยึดได้แล้ว มัน
 จะกลายเป็นว่ารัฐบาลถูกยึดทรัพย์ เมื่อรัฐบาลถูกยึดทรัพย์หลาย ๆ
 ราย แต่ก็คงไม่มากราย ชาวอินันก็คงเป็นชาวอับมั่งคดไปถึงประ
 ชาชนเป็นแน่ รัฐบาลมีหน้าที่ปกครองประชาชนของชาติ ไม่ใช่
 ปกครองเพียงคนสองคนเท่านั้น เมื่อเช่นนั้นแล้วประชาชนของชาติจะ
 ถูกเดือดร้อนถึงตังไปเพราะคนสองสามคนนั้นด้วย ส่วนเสรีภาพรัฐ
 ชาติกับราษฎรนั้นย่อมมีการแตกค่างกันบ้าง แม้ทุกวันนี้รัฐบาลก็ยอม

มีสิทธิบางอย่างเหนือราษฎร ดังเราได้เห็นมาแล้ว เช่นสถานที่รัฐ-
 ชาติต่าง ๆ ก็ทำหรือทำ และถนนหนทางรัฐบาลก็มีทางปักในเมื่อมี
 ความจำเป็น แต่ราษฎรนั้นหาทำได้ไม่ เช่นนักเพื่อจะให้รัฐบาลผู้
 ซึ่งเป็นผู้ปกครองประชาชนนั้นได้ มีโอกาสกระทำการปกครองให้เป็น
 การปกครองอันชอบ นอกจากนั้นแล้ว บัญญัติของรัฐบาลยังมีว่า เมื่อ
 ข้าราชการคนใดมีหนี้สินพันตัวก็อาจจะได้ออกเสียได้ เพราะฉะนั้น
 กฎหมายบทหนึ่งเป็นกฎหมายที่สนับสนุนเพื่อแยกให้เห็นชัดว่า ข้าราชการ
 เมื่อมีหนี้สินแล้วก็ให้ เป็นไปในทางเดียวกันทีเดียว คือเมื่อรับเงิน
 ไปแล้วก็ให้ ไปว่ากันในทางนั้น อย่าให้มาความปนกับรัฐบาล มีฉะนั้น
 แล้วจะเป็นว่าหนี้สินพันตัว นั้นจะเป็นรัฐบาลสนับสนุนด้วย เพราะ
 ฉะนั้นจึงแยกออกไปเสียให้ชัด รัฐบาลจะได้ตั้งโทษตามที่บัญญัติไว้
 ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมานั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าน่าจะให้ เป็นไปตามบท
 บัญญัติที่กล่าวมานั้นก่อน เมื่อถึงคราวที่จะแก้แล้วจึงนักเสียเถิดว่าจะ
 ได้แก้ได้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่า ถ้าเราจะปล่อยมาตราไปอย่างนั้น อาจจะเป็นที่เสื่อมเสียแก่
 ราษฎรบางคนในบางอย่าง ข้าพเจ้าจะขอยกอุทาหรณ์ ที่ได้ปรากฏ
 มาแล้ว และเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะชั่วช้าและทรามกันอยู่ในวงของพวก
 เราทั่วไป คือข้าราชการแห่งใดที่บังคับตามกฎหมายจะไม่ต้องรับ
 ผิดในเรื่องหนี้ ไม่อยู่ในการบังคับคดี คือในชั้นนี้ไม่หมายถึงการยึด

ในชั้นหมายถึงอายุที่ ท่านเจ้าหนทจะให้ข้าราชการยืมเงินที่หาซื้อที่ดิน
 แผลงไปในอิฐอื่น เพราะว่าท่านไม่มีที่ดินที่จะบังคับคณินได้ จึงได้พลิก
 แผลงให้ ข้าราชการนั้นทำฉันทะมอบเงินเดือนให้ ได้ แก่เจ้าหน แต่
 เจ้าหนนั้นลงเดือนก็ไปรับเงินเดือนมา แต่ที่รายกวานนทซาพเจ้าทราบ
 มาเรื่องหนึ่งเจ้าหนหาได้ ให้เป็นใบมอบฉันทะ โดยแท้จริงไม่ กัดบึง-
 คบให้ถูกหนซึ่งเป็นข้าราชการประจำแผนกปลอมตายเช่นสมุหบัญชี
 ว่าให้เบิกเงินเดือนได้ ถ้าถูกหนปฏิเสธก็กระมัดไปทางปลอมหนึ่งถือ
 ไป ที่บัญชีหาที่เข้ามาใจผิดไปว่าเรื่องเมื่อ ทพย ดินอยู่ในมือ
 รัฐบาล เราจะยึดหาได้ ไม่นั้น ท่านเข้าใจความหมายของคำว่าความ
 รับผิดชอบแห่งการบังคับคณินผิดไป ที่เราพูดถึงยึดหรืออายุก็ได้หมาย
 ว่ายึดเอาอย่างทพย ดินธรรมดา แต่อยู่ในความหมายของคำว่าความ
 รับผิดชอบแห่งการบังคับคค คืออายุได้จ่ายก็ได้ ที่นเมื่อเป็นเช่นนั้นเรา
 จึงมาพิจารณาว่าดีที่กฎหมายนี้ให้ ซึ่งแน่นอนนโยบายของรัฐบาลว่า
 กฎหมายหาให้ ความคุ้มครองมีอกันไม่ อย่างราษฎร ดามัญ ทอ ไป
 อย่างบริษัทต่าง ๆ ทพย ดินนั้นก็ยังมีอยู่ในมือเจ้าของบริษัท แต่ที่ว่า
 ก็ยังอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคค ครั้นมาถึงรัฐบาลความรับ
 ผิดแห่งการบังคับคคของข้าราชการนั้นไม่มีเลย ถ้าเราเขียนไปคามที่
 ข้าราชการแปรญัตติมานั้นจะเป็นผิดแก่ข้าราชการที่จะรู้ ดักดังจรถนใน
 การที่จะไม่เป็นหน เพราะรู้ ดักว่าตนจะต้องถูกยึดทพย ดิน ข้าราชการ
 การนั้นคงเป็นที่รับกันอยู่ทั่วไปว่าได้แบ่งชั้นแบ่งแผนกอย่างไร ว่าแต่

การที่เราพูดกันเพื่อจะหา ความยุติธรรม อันความยุติธรรมใน
 ระหว่างตุ๊กหนกกับเจ้าหนนง ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการยุ่งยาก เราจะ
 บังคับกันอย่างไร ๆ ก็ไม่พ้น เราจะพิจารณาที่กฎหมายที่ออกมาแต่เดิม
 กฎหมายตุ๊กจาง เราเห็นว่าเป็นอย่างไร มีกฎหมายคอกเบย เราก็
 เห็นว่าคอกเบยนั้นเป็นอย่างไร การที่เราจะมาพูดกันถึงระหว่างเจ้า
 ราชการและเบยบ้านาญทั่ว ๆ ไป ถ้าสำหรับการบังคับข้าพเจ้าเห็นว่าใน
 ระหว่างนี้เราตกลงกันอยู่เพื่อความยุติธรรม เคียงในวงการของ
 รัฐบาลก็ดี หรือในวงการเจ้าพนักงานคามกรมซึ่งหัดวง โทจิทา ได้พูด
 แล้วว่าในการที่จะให้รับอายัดนั้นเป็นการยุ่งยาก นั้นข้าพเจ้าเห็นมา
 แล้วเหมือนกันว่าเป็นความจริง นั้นหากคิดถึงทีเดียว และการที่ฝ่าย
 รัฐบาลได้พูดมาแล้วว่าเพื่อจะรักษานโยบายของรัฐบาล ก็ต้องกัน
 ให้ข้าราชการของเรามีฐานะดีขึ้นไม่เหมือนดินรุงรัง และเดดานเราต้อง
 การให้ข้าราชการมีฐานะที่ดีดี การที่เราเขียนกฎหมายไว้เช่นนั้นก็
 การบอกกล่าวแก่เจ้าหนนงและข้าราชการของเราอยู่ในตัว การที่เรา
 เขียนกฎหมายไว้ เช่นนั้นเป็นการยุติธรรม เพราะเราบอกกล่าวไว้
 ก่อนว่าผู้ใดจะเป็นหนี้ในระหว่างเบยบ้านาญหรือข้าราชการ นั้นก็
 บอกกล่าวไว้ ให้รู้ตัวเสียก่อน แล้วอีกประการหนึ่ง เป็นการทำให้
 ฐานะของข้าราชการหรือเบยบ้านาญนั้นดีขึ้น ถ้าเราปล่อยเสียแล้ว
 ฐานะของคนเหล่านี้ก็ยอมเดวดลงไป อีกประการหนึ่งการที่เราเขียน
 กฎหมายไว้ เป็นคำบอกกล่าวล่วงหน้าไว้ก่อนว่าผู้ใดจะกระทำการคิด

คือเข้มนักต้องเป็นไปคามบทเข้มนั้น ข้าพเจ้าก็คิดว่าเป็น การยุติธรรม
แล้ว เพราะเราได้บอกกล่าวล่วงหน้าไว้ก่อนแล้ว โดยเหตุนี้ข้าพเจ้า
เห็นด้วยในร่างของรัฐบาล

จนวิธีชรักรรมเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
อนที่จริงข้าพเจ้าก็คิดว่าบทกฎหมายในเรื่องที่เราปรึกษากันนี้ ถึงแม้ว่า
จะเป็นการยกเลิกของแก่ประชาชน คือไม่เกี่ยวแก่วงราชการที่ได้รับ
เงินเดือนก็ยังไม่ควร ข้าพเจ้าเห็นว่าบทบัญญัติเป็นการผิดหลักทีเดียว
คือว่าเมื่อเราบัญญัติกฎหมายนี้แล้วก็เป็นกร ก้าว ก้าว ในกรรมสิทธิ์
ของบุคคลไป เงินเดือนเป็นหนี้ซึ่งจะชำระให้ตามสัญญา ข้าพเจ้ายัง
คิดว่าก่อนจ่ายหนี้ คือเงินยังไม่เปลี่ยนมือไปยังผู้รับนั้น เจ้าของเงินคือ
ผู้จ่ายนั้น จะเป็นรัฐบาลก็ดีหรือไม่ใช่รัฐบาลก็ดี เป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ใน
ทรัพย์สินนั้น คือที่จะมีกรรมสิทธิ์นั้น คือเราอาจจะโอนเงินนั้นไปต่อกันก็ได้
หรือจะทำอะไรก็ได้ โดยไม่ผิดด้วยกฎหมาย เพราะฉะนั้นเมื่อกฎหมาย
ไปบัญญัติให้ ยึดทรัพย์สินนั้นอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคนอื่นเช่นนั้นนี้ ข้าพ
เจ้าก็คิดว่าเป็นบัญญัติที่ก้าวก้าว ผิดด้วยหลักของกฎหมายทั่วไป แต่
ข้าพเจ้าไม่ได้แปรญัตติได้ เพิ่งมาปรารภกันถึงเรื่องของรัฐบาลเท่านั้น
เพราะฉะนั้นในเรื่องของรัฐบาลก็เช่นเดียวกัน เมื่อเงินยังไม่เปลี่ยนมือ
ไปยังผู้รับแล้ว ข้าพเจ้าก็ยังถือว่าเงินนั้นยังเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐบาล
ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายให้ผู้รับนั้นไปใช้จ่ายหรือทำประโยชน์อย่างใด ๆ ก็ได้

โดยชอบด้วยกฎหมาย เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าบทกฎหมายนี้เองเป็นบท
 กฎหมายที่ทลายสิทธิของคนอื่นซึ่งไม่ใช่คู่กรณี และไม่ใช่แค่เท่านั้น
 กลับไปบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้อื่นด้วย กลับไปบัญญัติให้เป็น
 หน้าที่ของเจ้าของเงิน คือถ้าหากว่าเราจะถือตามผู้แปรญัตติ คือ
 ต้องบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลให้ทำการรวบรวม
 เงินนั้นไว้ให้แก่ผู้อื่น มันเป็นการนำเงินมาก เงินนั้นเป็นของรัฐบาล
 แล้วจึงบัญญัติให้รัฐบาลรวบรวมไว้จ่ายให้แก่คนอื่นซึ่งไม่ใช่คู่
 กรณียด้วย แต่อีกประการหนึ่ง ในการบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐ
 ชาติที่จะจ่าย แต่หาได้มีสิทธิคอยไปด้วยไม่ คือถ้าเราบัญญัติ
 หน้าที่แล้ว ก็ควรจะต้องมีสิทธิคอยไปด้วย สิทธิกับหน้าที่เป็นของที่
 แยกกันไม่ได้ตามกฎหมาย ถ้าหากว่ารัฐบาลนั้นเป็นคู่กรณียด้วย
 ข้าพเจ้าก็ไม่ได้เถียง แต่ว่ารัฐบาลนั้นไม่ใช่เป็นคู่กรณียด้วย อีกประ
 ภากรหนึ่งข้าพเจ้าคิดว่าอย่างนี้ ทรัพย์ ซึ่งจะต้องถูกขายดีหรือถูกยัก
 นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าทรัพย์นั้นจะต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกขายดีหรือ
 ถูกยัก หรือมีฐานะจะต้องเป็นทรัพย์ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์คู่กรณี แต่
 เมื่อทรัพย์นั้นไม่ใช่เป็นของคู่กรณีแล้ว เหตุใดจึงจะไปบัญญัติกฎ
 หมายให้ยึดทรัพย์ของบุคคลอื่นซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับคู่กรณียด้วย ข้าพเจ้า
 คิดว่านั้นไม่ถูกแน่ๆ อีกข้อหนึ่งคือว่า ถ้าหากว่าเราจะบัญญัติว่า
 ให้ยึดเงินคืนนอกจาก ๕๐ บาท คือแปลว่าให้ข้าราชการเขาได้ ใช้
 ๕๐ บาท นอกจากนั้นให้ยึดได้ ข้าพเจ้าได้กล่าวมาครั้งหนึ่งแล้วว่า

เงินเดือนนั้นเราให้พอคุ้มแก่การใช้จ่ายสำหรับฐานะ ที่ขอให้
 ศึกษาค้นคว้าอย่างนี้ ท่านรัฐมนตรีผู้หนึ่งเราให้เงินเดือน ๓,๕๐๐
 บาท ก็คิดว่าเป็นการพอสมควรแล้ว ที่ท่านรัฐมนตรีผู้นั้นถูกยึด
 เงินเดือน ท่านคงเหลือเดือนละ ๕๐ บาท คือแปลว่านอกจาก ๕๐ บาท
 ถูกยึดหมด ที่เหลือ ๕๐ บาทแล้ว ท่านรัฐมนตรีผู้นั้นจะทำงาน
 ให้แก่รัฐบาลได้อย่างไร ข้าราชการเขายังคิดหดงอกใจอยู่กัน ๆ ขอ
 ให้ศึกษาค้นคว้าให้ถี่ ๆ ถ้าหากว่าจะออกกฎหมายเพื่อทำความ
 เสมอภาคในเรื่องนี้ คือต้องแก่เป็นชน ๆ ก็เป็นเปอร์เซ็นต์จึงจะได้
 ถ้าหากว่าจะคงรูป ๕๐ บาทแล้ว บางทีนายกรัฐมนตรีไปเป็นหนี้เขา
 เราแล้ว เหลือเงินเดือนเดือนหนึ่ง ๕๐ บาทเช่นนี้แล้ว นายก็จะเป็น
 นายได้อย่างไร อนันต์ข้าราชการเขายังบอกอยู่ว่าเรายังจะยอมให้
 ไป ตามที่ แปรญัตติไม่ได้ หรือจะให้ เป็น สมัย พระศรีอารีย์ ไม่ได้
 ตามที่กรรมาธิการผู้หนึ่งได้กล่าว เพราะเหตุถ้าจะให้ เป็น สมัย เช่นนี้
 แล้ว ย่อมจะเสียหายแก่ประเทศชาติมากกว่าที่จะเป็นคุณประโยชน์
 ที่มตมาชิกบางท่านปรารถนาอย่างนี้ คือปรารถนา ถ้าหากว่าเราบัญญัติ
 กฎหมายเช่นนี้แล้ว จะทำให้ข้าราชการไปกู้ยืมเงินเขาไม่ได้ จะทำ
 ให้เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ข้าราชการนั้น ข้าราชการก็คิดว่า
 ที่กล่าวเช่นนั้นก็ชอบกลอยู่ดอก แต่ว่าหลักของข้าราชการเด่า ถ้า
 ศึกษาค้นคว้าแล้ว ท่านไม่ต้องการให้ข้าราชการไปกู้หนี้ยืมสินใคร
 เพราะฉะนั้นจึงคิดคงอัตราเงินเดือนให้พอแก่การใช้จ่าย และยังให้มี

บทบัญญัติฉบับนั้นอยู่ที่ว่า ข้าราชการห้ามมิให้ทำการกู้หนี้ยืมสิน ก็
 เมื่อข้าราชการนั้นได้เงินพอแก่การใช้จ่ายยังชีพเพื่อรับราชการ เป็น
 ประโยชน์แก่บ้านเมืองเท่านั้น ไม่ได้ไปประกอบกิจการอย่างอื่นเช่น
 การค้าขาย เป็นต้น เช่นนี้แล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะไปกู้หนี้ยืมสินเขา
 ด้วยเหตุใด ถ้าหากว่าจะไปกู้หนี้ยืมสินเขาก็คงจะเป็นส่วนซึ่งไม่ใช่จำ
 นอนมากร ๆ แต่ที่ข้าราชการไปกู้หนี้ยืมสินเขาเป็นจำนวนมาก ๆ นั้น
 อาจจะเป็นเพราะความจำเป็น อาจจะทำอะไรไม่ได้ ในฐานะข้าราชการ
 ก็เป็นได้ เช่นแอบเข้าไปสอดคอบควบคุมกิจการค้าขาย เป็นต้น หนุ
 เงินไม่ทันจึงเกิดเป็นหนี้สินขึ้นมาเช่นนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อประธาธิบดี
 ยอแจว่า ข้อดีของข้าราชการนั้นมิได้มุ่งหมายที่จะให้ข้าราชการไป
 กู้เงินทอง เพราะได้ให้เงินพอเหมาะแก่ฐานะเช่นนี้แล้ว ก็เมื่อคนรู
 ด้กเช่นนี้แล้วก็อดมิให้ข้าราชการ กู้หนี้ยืมสินไป เพื่อการค้าขาย ภัค
 หรือเพราะเพื่อไปเล่นการพนันอื่นใด หรือประกอบกิจการอื่นอันเกิน
 กว่าฐานะความเป็นอยู่ของคนในฐานะที่เป็นข้าราชการก็ดี นั่นก็อาจจะ
 เป็นความรับผิดชอบของคนอยู่เอง และคนก็มีสิทธิ์ที่จะเลือกเอาได้ว่าควร
 จะให้ใครก็แต่ไม่ให้ใครก็ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ถ้าหากว่า
 จะให้เป็นไปตามฉับแปรญัตติแล้ว ก็จะเป็นการเต็มอภาคก็จริง แต่
 จะเกิดเป็นความเดือดร้อนมากกว่าที่จะเป็นความดี จึงขอให้เป็นไปตามที่
 กรรมาธิการได้ทำมานั้น

พระพิณิจนาทร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวไว้ใน

เรื่องกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าไม่ค่อยจะสนิทคตงที่ข้าพเจ้าเคยกรม
เรียนคอกประชุมมันแล้ว แต่เพราะเรื่องนั้นข้าพเจ้าได้นั่งฟังอยู่นาน
แล้ว และออกที่จะกราบเรียนคอกประชุมมันไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
ขอกราบเรียนด้วยความจริงใจ กฎหมายที่ต่าง ๆ นั้นจะได้ตราออกไป
บังคับแก่มหาชนต่อไปนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะให้ความยุติธรรม
ทั่ว ๆ ไป การที่เราจะมาให้สิทธิแก่ข้าราชการดังที่เป็นอยู่ในเวลานี้
คงกฎหมายนั้น แม้แต่ข้าพเจ้าเคยเป็นข้าราชการและปกครองมณฑลมา
ก็จริง ข้าพเจ้ารู้สึกกระตาคใจ และเห็นไปว่าตามที่ท่านตั้งมาซึ่งผู้
แทนราษฎรจังหวัดก็พูดได้แปรญัตติไปนั้นดูเหมือนว่าจะดี แต่ถ้า
กรมข้าราชการจะเห็นไปว่าคงจะเป็นไปอย่างอื่น ก็ขอให้เขียนไป
ทางที่จะให้สิทธิเท่ากัน คือถ้าเป็นตักจางหรือเสมียนโรงศาลที่เรามี
เงินเดือนเท่ากัน ข้าราชการก็ไม่ควรจะให้ต้องได้รับสิทธิชอบเช่นเดียว
กัน ถ้าเป็นเช่นนั้นได้แล้วละก็ ข้าพเจ้าเห็นว่าคงจะตรงรอยกันได้ ส่วน
ท่านสมาชิกบางคนกล่าวไว้ เราจะให้ข้าราชการบางคน รับสิทธิชอบ
แล้ว ก็ท่านกล่าวถึงว่าถ้านายก็มีที่ดินจะถูกยึดทรัพย์ไป และเหลือ
เพียง ๕๐ บาท จะสามารถปฏิบัติราชการอย่างไรได้ ข้าพเจ้าเห็นว่า
แปลกมากที่เขาชอบมากกล่าว คงจะเข้าใจว่าถ้ามีที่ดินรุงรังก็จะ
ต้องให้ออกไป ถ้าเมื่อข้าราชการผู้ใดมีที่ดินรุงรังก็เป็นหน้าที่ของ
รัฐบาลที่จะให้ออกไป ถ้ารู้ได้ว่ามีที่ดินรุงรังแต่ก็ไม่ได้รับสิทธิชอบ
เพราะฉะนั้น เมื่อใคร มีที่ดินรุงรังแล้ว ก็ขอให้ ท่านปรามปรามเสีย

และอีกประการหนึ่งข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจอย่างหนึ่งว่า ถ้าเราจะมิให้สิทธิแก่ข้าราชการต่งแล้วถ้าเรามาติดต่อออกกฎหมายต่าง ๆ เช่นนี้ ก็เท่ากับเราประสงค์จะให้คนไทยเราทำราชการ ต่อมาการทำกรอื่น ๆ เช่นคดีกร หรือการทำอะไร เมื่อโรมันจะเป็นไปได้ ถ้าเรามาให้สิทธิอยู่เช่นนั้น ทุกคนคนไทยเรา ถ้าแฉ่ออกมาก็อยากทำราชการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้ลงมติคัดค้าน

นายทองอยู่ พนมพินันต์ นายด้ร่อย ฌด่าปาง รับริง
นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอเสนอให้มีมติอภิปรายต่อไปก่อน

ร.ศ. เนตร พูนวิวัฒน์ รับริง
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าจะควรจะมี
มติอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

มีมติสมาชิกยกมือ ๓๓ นาย
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง ท่านผู้ใดเห็นว่าจะควรจะมี
ลงมติได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

มีมติสมาชิกยกมือ ๒๘ นาย
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง เป็นอันว่า ลงมติได้แล้ว
ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าใคร่จะอ่านคำแปรญัตติให้ฟังอีกครั้งหนึ่ง คือ
ผู้เสนอขอแปรญัตติ ขอให้เริ่มคำจากอนุมาตรา ๒ ของมาตรา ๒๘๘ มี
ข้อความดังนี้ แต่ถาเงินเดือน บำนาญ หรือบำเหน็จเงินเกินกว่าเดือน

ละ ๕๐ บาท ด่วนที่เกินนั้น ถ้ามีได้ มกฎหมายพิเศษบังคับได้ประการใด ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับได้ จนถึงจำนวนที่ศาลจะกำหนดความที่เห็นสมควรแก่พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่อง ๆ ไป ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะได้มีข้อความนี้ในอนุมาตรา ๒ ไปรศยกมือขึ้น

มีมติมาชกยกมือ ๑๗ นาย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใด เห็นว่าไม่สมควร ไปรศยกมือขึ้น

มีมติมาชกยกมือ ๒๘ นาย

ทำการ แทน ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่า ไม่เติม มาตรา ๒๘๘, ๒๘๐

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี กล่าวว่่า มาตรา ๒๘๐ นี้ ในร่างเดิมมีข้อความว่่า ถ้าทรัพย์สินที่ยึดนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์อันมิได้ มีสภาพเป็นทรัพย์สินที่จะเก็บได้นานไม่ได้ ก็ให้ขายทอดตลาดได้ เป็นร่างเดิม คือเก็บได้นานจะเสีย เช่นเรื่องเนื้อสัตว์และผักปลาอะไรเช่นนั้นให้ขายได้ ที่นักรวมวิชาการมาแก้กร่างใหม่ว่่า ถ้าทรัพย์สินที่พาทกนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์และมีพระยานหตุฐานเบของคณแต่คงว่่าค่าง้องนั้นไม่มีเหตุอันควรพึง ศาลมีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินเช่นว่่านี้ โดยมีชกษา เรื่องบัญญัติไปเช่นนี้ผิดหลักเดิมที่ เราได้เคยปฏิบัติกันมาช้านานแล้ว คือเมื่อมีการยึดทรัพย์สินแล้ว เมื่อมี

ผู้ร้องคัดค้านแล้วจะต้องการขายทอดตลาดไว้อีกจน เว้นแต่ทรัพย์สิน
 ดินซึ่งมีสภาพจะเสียความว่างเดิมของรัฐบาล ก็เป็นคงที่หาพบเจ้ามา
 แล้ว แต่ทรัพย์สินอื่นใดไม่มีสภาพเป็นของที่เสีย เช่นสมมติว่าไป
 ยึดแคว้นเพชรของหลวงราคาพันบาทมาเช่นนี้ ถ้าผู้ร้องคัดค้าน เช่น
 นศาลอุทธรณ์จะสั่งให้ระงับคดีขายทอดตลาดไป อย่าถามว่าแคว้นเพชรนั้น
 ถ้าขายทอดตลาดจะได้ เพียง ๒๐๐ บาท ถ้าผู้ร้องคัดค้านนั้นชนะคดี
 และการที่แคว้นของหลวงถูกขายทอดตลาดไปนั้น ย่อมจะเป็นการเสีย
 เสีย แต่กรรมวิธีการคงจะแก้ว่าจะต้องมีหลักฐานพยาน โดยแต่คง
 ว่าคำร้องขอหนีหนี้เหตุอันควรฟัง แต่ท่านอย่าลืมว่าในเรื่องที่ได้แย้งว่า
 ศาลอาจจะตั้งผิด เพราะเหตุว่าหลักฐานเบื้องต้นนั้นศาลอาจจะผิดหลง
 และศาลผิดหลงแล้วอาจจะสั่งขายทอดตลาดไปแล้ว จะเสียหายสัก
 เท่าไร คณะกรรมการทนายจะรีบเร่งขายทรัพย์สิน ดินไปก่อนทั้งๆ ที่
 เราเก็บไว้ก็ไม่เสีย เช่นค่าพอกทองรูปพรรณ จะเก็บได้นานเท่าไร
 ก็ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะต้องไปตามความในอนุมาตรา
 ๓ ของรัฐบาลเดิม ซึ่งข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ว่า คือเพิ่มเติมคำว่า
 ทรัพย์สิน ดินที่พิพาทกันนั้นเป็นถึงทรัพย์สิน ซึ่งสภาพจะเก็บไว้
 นานไม่ได้ ศาลมีอำนาจจะสั่งบังคับคดีขายทอดตลาดได้ ควรจะบังคับ
 ฉะนั้น เพราะฉะนั้นขอแปรญัตติในอนุมาตรา ๒ ว่า ตัดคำว่า
 พยานหลักฐานเบื้องต้น แต่คงว่าคำร้องขอหนีหนี้เหตุอันควรฟัง
 ออก เพิ่มคำว่า “และมีสภาพอื่น” เก็บได้นานไม่ได้ เข้าแทน

เป็นคังร่างของรัฐบาล ที่ขอแปรญัตติหรือยื่นข้อสังเกตว่าทำอย่างไร
แปรญัตติเพื่อให้ตรงกับร่างของรัฐบาล

หลวงธรรมานุญูฉกร กรมมาธิการ กล่าวว่า ความจริงใน
เรื่องนี้ ถ้าคัดออกแล้วมาบัญญัติได้ เพราะเหตุว่าเห็นว่ามีอยู่ใน
มาตรา ๓๓๐ ซึ่งเป็นบททั่วไปอยู่แล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
กล่าวว่า มันเป็นคนละเรื่อง ขอท่านกรมมาธิการได้ ไปรูดอ่านให้ดู
เมื่อศาลได้ มีคำสั่งอนุญาตให้ขายแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีออกขาย
ทอดตลาดทรัพย์สินที่ได้เมื่อพ้นระยะอย่างน้อย ๕ วัน นับแต่ วันที่
การขายนั้นให้ คำเนินตำหนักแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
และกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น และตามข้อกำหนดของศาลซึ่งระบุไว้
ในคำสั่งอนุญาตให้ขายทรัพย์สิน นั้นนถาหากมี นพุดถึงว่าเมื่อศาลได้มี
คำสั่งอนุญาตให้ขายแล้ว แต่ก่อนนเมื่อยกแล้วมีผู้ร้อง ศาลยังไม่ได้
ตั้งอนุญาตให้ขายเช่นนั้น เช่นนาย ก. ไปยึดทรัพย์นาย ข. แล้วนาย ค.
ไปร้องกักค้ำ แต่ศาลไปตั้งให้ขาย นี้ไม่ใช่ ถ้าไม่เป็นดังทหริ
มทรัพย์ที่ไม่เคย แต่ในมาตรา ๓๓๐ ศาลมีคำสั่งให้ขายแล้ว ยังไม่มีผู้
กักค้ำ ต่างกัน

หลวงวรนิติบริชา กรมมาธิการ กล่าวว่า ขอให้ท่านอ่านมาตรา
๓๓๐ นั้นเอง อรรถก ๒

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวว่า วรรค ๒ นั้น ก็หมายความว่าถึงการบังคับให้ขายแล้วเหมือน
 กัน คือวรรค ๒ นั้นคือ เมื่อยึดทรัพย์มาตั้งโดยเป็นของซึ่งอาจจะเสีย
 หนักขายไปทันที เมื่อยึดแล้วไม่มีใครคัดค้านเราขายโดยทันที อัน
 มาตรา ๒๓ เป็นเช่นนั้น ขายโดยทันทีว่าเป็นของซึ่งอาจจะเสีย แต่มาตรา
 ๒๓ เป็นของหนึ่งต่างหากจากกัน คือเมื่อไปยึดมา ฟังดูรูปมันจะเร
 ่กันดี และเชื่อว่าความคงจะไม่เสีย

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวว่า ได้ ถ้าเช่นนั้นคำว่า “ และ ” ให้แก่เป็น “ หรือ ”

หอดงธรรมนพคุณศิริ กรรมาธิการ กล่าวว่า ในอนุมาตรา ๒
 ถ้าแก่ เป็นอย่างนี้ “ ถ้าทรัพย์ สิ้นทพพาทนเป็นตั้งห้ามทรัพย์และมี
 พระยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่า คำร้องขอหนีไม่มีเหตุอันควรฟังหรือ
 ถ้าปรากฏว่าทรัพย์ สิ้นทพพาทนเป็นตั้งห้ามทรัพย์ ที่เก็บไว้นานไม่ได้
 ค้าดมีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดหรือจำ
 หน่ายทรัพย์ สิ้นเช่นว่าน โดยไม่ชักช้า ”

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวว่า คัดแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าในอนุมาตรา ๒ น
 ี่อ่านได้ความว่าดังนี้ “ ถ้าทรัพย์ สิ้นทพพาทนเป็นตั้งห้ามทรัพย์และ
 มีพระยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่า คำร้องขอหนีไม่มีเหตุอันควรฟัง

หรือถ้าปรากฏว่าทรัพย์สินของคนหนึ่งเป็นถึงหาวิมทรัพย์สินที่เก็บไว้นานไม่ได้ ค่าของมันอาจจะมีค่าดังให้เจ้าพนักงานบังคับกับคดีขายทอดตลาด หรือจำหน่ายทรัพย์สินเช่นว่านี้โดยไม่ชักช้า”

นายถวิลศักดิ์ ยุวระเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าคิดว่า ใช้คำว่า และ นั้นจะต้องมีเหตุผลสองอย่างประก
กอบกัน น่าคิดว่าจะไม่ตรงกับคำสั่งของผู้ประมุขคดี ผู้ประ
มุขคดีมีความประสงค์ว่าตามอนุมาตรา ๒ นั้น อย่างหนึ่ง ในกรณีที่
พยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องขอ นั้น ไม่มีเหตุผลควรฟัง
นั้นประการหนึ่ง อย่างนี้ ขอให้จำหน่ายทรัพย์สินโดยไม่ชักช้า
อย่างหนึ่ง และเมื่อเช่นนั้น ในเรื่องอสังหาวิมทรัพย์สินที่มีสภาพได้ง่าย
ก็จะขอให้ขายโดยไม่ชักช้าด้วย ถ้าใช้คำว่า และ ก็ต้องมีเหตุผล
สองอย่างประกอบกัน จึงจะคุ้มได้ เพราะแล้ว เมื่อเป็นของสดอาจ
เสียได้ ก็บังคับตามวรรค ๒ ของมาตรา ๓๑๐ แต่ถ้าไม่เป็นของสดที่
อาจจะเสียได้ เช่นแหวนเพชรอย่างนี้ ถ้ามีผู้คัดค้าน คำสั่งก็ตั้งขาย
ข้าพเจ้าเห็นว่าจะรับขายของเขาทำไม มันไม่เหมือนกัน มันคนละอัน
ขอท่านกรรมาธิการได้ โปรดพิจารณาเสียให้ละเอียดสักหน่อย

พระยาธมมเศรษฐบุรินทร์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล กล่าว
ว่า รอนข้าพเจ้าขอตั้งข้อสงสัยท่านผู้แทนอุปดาในข้อที่ว่า อสังหาวิมทรัพย์สิน
ที่เรายกกัน จะต้องแยกออก เช่น ของสด ผักสด ปลาสด ผลไม้สด
และของที่จะคงทนอยู่ไม่ได้ไปหลายวันเหล่านี้ ผู้รักษาทรัพย์สินลำบาก

มากเต็มที่ จำจะต้องขายโดยปัจจุบันทันด่วน ถ้ามีฉันททรัพย์นั้นจะ
เป็นอันคราย ไร้ ไม้ได้ เสียไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอสนับสนุน
อันนั้นให้เป็นไปตามร่างเดิม

หอดงฉนวนศิริประชา กรรมการกิจการ กล่าวต่อว่า ขอให้ผู้แปรญัตติ
บอกข้อความที่แปรญัตติไว้ว่าต้องการอย่างไรอีกครั้งหนึ่ง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า หน้า ๒๓๓ อนุมาตรา ๒ คัดค้านว่า “พระยานหัตถ์ฐาน
แห่งตนแต่คงว่าคำร้องนั้นไม่มีเหตุผลอันควรฟัง” แต่ขอเพิ่มว่า อาจได้
ความว่า “ถ้าทรัพย์ดินที่พิพาทนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์และมีสภาพอัน
จะเก็บไว้นานไม่ได้ ศาสดามีอำนาจที่จะสั่งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขาย
ทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์ ดินเช่นว่านี้โดยไม่ชักช้า” ตรงกับร่าง
รัฐบาลเดิม ขอท่านได้ โปรดดูอนุมาตรา ๓ ในหน้า ๒๓๒ ตรงกันกับที่
ข้าพเจ้าแปร

หอดงธรรมมนูญภูมิกร กรรมการกิจการ กล่าวต่อว่า ในการที่ท่าน
แปรญัตติเมื่อฉันทนั้น ถ้าเมื่อจะไปคัดค้านว่า “มีพระยานหัตถ์ฐาน
แห่งตน” ออกแล้ว มันขัดกับข้อความที่เราร่างใหม่ แต่คณะ
กรรมการยืนยันที่จะเพิ่ม ข้อความตามที่ท่านต้องการ ที่ว่า ถ้าเมื่อ
ทรัพย์ ดินนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์หรือมีสภาพเสียได้ง่าย ลงภายใต้
ฉันทนั้นเห็นว่าจะไม่ถูก

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี

กล่าวว่า ทกกรรมวิธีการแก่นันถูกต้องตามความประสงค์ของเจ้า-
เจ้าแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มาตรา ๕๘๓

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า และยังมิออกข้อหนึ่งซึ่งควรจะมีบัญญัติไว้ แต่เจ้าพเจ้าก็ยัง
สงสัยว่าถ้าจะมีบัญญัติก็คงเกินความถึงเหมือนกัน คือถ้า อสังหาริม
ทรัพย์ ซึ่งว่างของรัฐบาลเดิมของเขาก็มี ถ้าทรัพย์ ดินทฤษดินเป็น
อสังหาริมทรัพย์ ควรจะมีบัญญัติไว้ ให้ชัดเจน ถ้าทรัพย์ ดินพิพาทนั้น
เป็นอสังหาริมทรัพย์ ไม่ควรจะมีให้ขายทอดตลาดเหมือนกัน

หลวงวรนิตปริชา กรรมการ กล่าวว่า ตามที่ท่านแปรญัตติ
เดิมก็ต้องการเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ ทมสภาพที่เสียหายเท่านั้น ก็เมื่อ
ไม่เป็นดังเดิมนั้นแล้วก็ขายได้นั้นเอง ไม่ต้องบัญญัติไว้ก็ได้

นายพัก ณรงค์ธนา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
เจ้าพเจ้าเข้าใจว่ามาตรา เป็นมาตราวางเอาไว้ ในเมื่อมีการร้องคดี
อสังหาริมทรัพย์ ในตอนแรก วางเอาไว้ ในตอนที่มีการร้องคดีอสังหาริมทรัพย์
ขอให้กรรมการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์ ดิน ในการขายทอด-
ตลาดหรือของจำหน่ายทรัพย์ ดินนี้มีข้อกำหนดว่าศาลอาจจะ ปฏิบัติคือ
ไปอย่างไร ในเมื่อสิ่งหนึ่งมีว่าศาลอาจจะเรียกประกันและเรียกให้วาง
เงินเพื่อชั่งกันความเสียหาย และในข้อ ๒ มีข้อยกเว้นของหลักที่ว่า
เป็นการร้องทรัพย์ ดินรายใดในกรณี ที่ศาลมีคำสั่งให้ถอนการยึด หรือ

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร